

**GMINA
BOLKÓW**

*wpłynęło 13.05.2025r.
Mieście*

Bolków, dnia 19 maja 2025 r.

SG.0004.02.2025

GMINA BOLKÓW

59-420 Bolków

ul. Rynek 1

Regon 390767883. NIP 695-13-99-915

Pan

Marek Janas

Przewodniczący

Rady Miejskiej w Bolkowie

Zgodnie z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w załączeniu przekazuję Raport o stanie Gminy Bolków za 2024 r.

Z poważaniem

BURMISTRZ BOLKOWA

M. Pustula
Mirosław Pustula

Sprawę prowadzi:

Sekretarz Gminy

Katarzyna Szywała

tel. 75 74 13 215 wew. 203

sekretarz@bolkow.pl

Urząd Miejski w Bolkowie
Rynek 1, 59-420 Bolków

um@bolkow.pl

www.bolkow.pl

BurmistrzBolkowa

+48 75 7413213

RAPORT O STANIE GMINY BOLKÓW ZA 2024 ROK

Szanowni Mieszkańcy,

Przedkładam Raport o stanie Gminy Bolków za 2024 rok, który był przede wszystkim rokiem wyborczym, w którym wolą mieszkańców nastąpiła zmiana na stanowisku Burmistrza Bolkowa.

W minionym roku realizowaliśmy budżet przyjęty uchwałą LXI/442/23 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Gminy Bolków na 2024 r. , niemniej jednak wprowadziliśmy zmiany, które pozwoliły nam w dużej mierze rozpocząć nowe działania, których rezultaty będą widoczne najbliższych latach, ale również zadania których realizacja miała miejsce w 2024 r. Chciałbym w tym miejscu wspomnieć o takich zadaniach jak:

- przygotowanie nowych dokumentacji na: „Termomodernizację budynku Przedszkola Samorządowego w Bolkowie”, „Budowę instalacji fotowoltaicznej dla oczyszczalni ścieków w Wolbromku”, „Przebudowę nawierzchni drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Sady Dolne i Sady Górne”;
- dopisanych do budżetu i zrealizowanych zadań: „Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Górskiej w Bolkowie”, „Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Nowa Wieś w Kaczorowie”, „Modernizacja oświetlenia drogowego w Bolkowie” poprzez zakup i sukcesywną wymianę 40 słupów oświetleniowych.

Nowe spojrzenie na potrzeby mieszkańców i lokalnej społeczności, a jednocześnie trudności z którymi musieliśmy się zmierzyć – powódź, w bardzo dużym zakresie zobrazowały nam w którym kierunku powinny pójść działania Gminy. Miało już swoje odzwierciedlenie w założeniach do nowego budżetu na 2025 r.

Osiągnięte rezultaty wynikają z ciągłej pracy, poprzez podejmowanie działań zarówno z inicjatywy własnej jak i również inicjatywy Was mieszkańców, za którą dziś serdecznie dziękuję wszystkim zaangażowanym w rozwój naszej „małej ojczyzny”. Zdaję sobie sprawę, że realizacja naszych ambitnych planów i projektów nie byłaby możliwa bez wsparcia życzliwych nam władz różnego szczebla, a także bez współpracy z radnymi Rady Miejskiej w Bolkowie, kierownikami jednostek organizacyjnych gminy, pracownikami Urzędu Miejskiego w Bolkowie, sołtysami, druhami Ochotniczych Straży Pożarnych, stowarzyszeniami, lokalnymi działaczami i wszystkimi, którzy poprzez swoją obecność, pomoc czy pomysł do realizacji przyczynili się do działania na rzecz Gminy.

Dziękuję wszystkim, którzy swoją pracą, radą czy propozycją przyczyniają się do tworzenia dobrych rozwiązań, które w przyszłości zaowocują.

Mam nadzieję, że materiały zawarte w raporcie, choć w pewnym stopniu przybliżą Państwu zakres realizowanych w gminie przedsięwzięć.

BURMISTRZ BOLKOWA

Mirosław Pustuła

I. INFORMACJE OGÓLNE

I.1. Położenie

Gmina Bolków to gmina miejsko-wiejska w południowo-zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim, w powiecie jaworskim. Obejmuje teren o powierzchni 153 km², położony na wysokości 260 – 550 m n.p.m. Podstawowe atuty gminy Bolków to jej korzystne położenie geograficzne, urozmaicone ukształtowanie terenu oraz szereg atrakcji turystycznych i przyrodniczych.

Gmina Bolków położona jest na jednym z najważniejszych ciągów drogowych w południowo - zachodniej części kraju, tzw. trasie sudeckiej, łączącej Karkonosze z aglomeracją wrocławską. Bolków leży w odległości ok. 70 km od Wrocławia i ok. 30 km od Jeleniej Góry, Wałbrzycha i Legnicy co sprawia, że sieć połączeń drogowych jest bardzo dobrze rozwinięta. W 2024 r. oddano do użytku nowy odcinek drogi szybkiego ruchu S-3 z węzłem w Sadach Dolnych, która łączy już port w Świnoujściu z granicą państwa w Lubawce. W grudniu 2019 r. została oddana do użytku obwodnica Bolkowa w ciągu drogi krajowej DK-5, co spowodowało wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miasta i otworzyło nowe możliwości dla rozwoju turystyki w gminie. Tereny gminy są bowiem w szczególności obszarami rolniczymi, co sprzyja rozwojowi agroturystyki oraz stwarza dogodne warunki do uprawiania aktywnego wypoczynku. Walory przyrodnicze traktuje się jako jeden z głównych czynników przyciągających turystów. Na terenie Gminy Bolków można wyróżnić obszary częściowo objęte prawną ochroną przyrody, w formie parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody oraz pomników przyrody.

I.2.1. Demografia

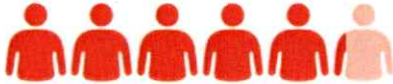
Gminę Bolków w 2024r. zamieszkiwało łącznie 9 514 mieszkańców, w tym 4 866 kobiet i 4 648 mężczyzn. W dalszym ciągu utrzymuje się w Gminie Bolków tendencja spadkowa, uzależnione to jest z migracją młodych osób do większych miast celem kontynuowania nauki, a w dalszej kolejności w poszukiwaniu tam pracy. Bardzo duża część mieszkańców przebywa poza granicami kraju.

Demografia na przełomie ostatnich trzech lat podstawiam poniżej:

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2022	5009	4925	9934
2023	4938	4760	9698
2024	4866	4648	9514

STATYSTYKA LUDNOŚCI

4,506
Miasto

5,008
Gmina

4,866
Kobiety

4,648
Mężczyźni

9,514
Ogółem

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Bolkowie zarejestrowano:

- 13 urodzeń - wszystkie w ramach wpisania aktu stanu cywilnego sporządzonych za granicą do polskich ksiąg (tzw. transkrypcja),
- 32 małżeństwa – w tym 5 w ramach transkrypcji, 5 konkordatowych oraz 22 zawarte w formie cywilnej,
- 109 zgonów – w tym 4 w ramach transkrypcji.

I.2.2. Działalność gospodarcza

Na obszarze Gminy prowadzona jest działalność usługowa, handlowa i produkcyjna, realizowana przez różne podmioty gospodarcze, w tym głównie w ramach działalności gospodarczej osób fizycznych (usługi budowlane, stolarskie, ślusarskie, naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, usługi związane z motoryzacją i obsługą ruchu drogowego, transportowe, itp.). Około 90 % zarejestrowanych firm prowadzonych jest przez osoby fizyczne.

W roku 2024 działalność gospodarczą na terenie Gminy prowadziło 295 podmiotów gospodarczych, w Bolkowie 169 podmioty (osoby fizyczne). W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. na terenie gminy Bolków w centralnej ewidencji działalności gospodarczej (CEiDG) zarejestrowano 14 nowych firm, natomiast wykreślono 17 firm. Struktura podmiotów Gminy Bolków zarejestrowanych w systemie CEiDG jest zróżnicowana. Najwięcej podmiotów zarejestrowanych jest w branżach: budownictwa i naprawa pojazdów samochodowych.

I.3. Sołectwa

W skład Gminy Bolków wchodzi 17 sołectw, które zlokalizowane są w okolicy miasta Bolków (mapa poglądowa poniżej).

- Gorzanowice
- Grudno
- Jastrowiec
- Kaczorów
- Lipa
- Mysłów
- Nowe Rochowice
- Płonina
- Półwsie
- Radzimowice
- Sady Dolne
- Sady Górne
- Stare Rochowice
- Świny
- Wierzchosławice
- Wierzchosławiczki
- Wolbromek

Mapa poglądowa Gminy Bolków

I.4. Organy Gminy

I.4.1. Burmistrz Bolkowa

W 2024r. wydanych zostało 255 Zarządzeń Burmistrza Bolkowa.

W dalszym ciągu najczęstszymi tematami poruszonymi przez mieszkańców podczas indywidualnych spotkań z Burmistrzem Bolkowa były:

- przydział mieszkań komunalnych i socjalnych,
- służba zdrowia i jej funkcjonowanie na terenie gminy,
- potrzeby związane z remontami dróg,
- poszukiwanie pracy.

Tak jak w latach ubiegłych w 2024r. Burmistrz Bolkowa objął swoim patronatem wydarzenia organizowane przez różne podmioty. Należało do nich:

- TURNIEJ PIŁKI SIATKOWEJ O PUCHAR BURMISTRZA BOLKOWA!
- II Turniej 4 Zamków
- Dzień Rodziny na Zamku Świny,
- Zawody Wędkarskie Gminy Bolków 2024 na Łowisku Dzikie Staw,
- Ecumaster Rally - 3. Runda TARMAC 2024,
- TURNIEJ PIŁKARSKI O PUCHAR BURMISTRZA BOLKOWA DLA ROCZNIKÓW 2015/2016!
- Castle Party Festival,
- Festyn charytatywny, którego celem była pomoc naszym czworonożnym przyjaciółom z kociarni. Organizatorzy – Music - KrisS oraz TOZ Jawor - Koty ,
- Bolkowski Bieg Niepodległości .

Kontynuując działania Gminy z lat ubiegłych w dalszym ciągu działania ukierunkowane były na rozwój turystyki , aktywne angażowanie się w rozwijanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz integrację społeczności lokalnej i regionalnej poprzez organizację lub współorganizację różnorodnych wydarzeń. Wymienić tutaj można dożynki gminne i sołeckie, festyny wiejskie, pikniki rodzinne, zabawy i występy przedszkolne oraz turnieje sportowe (m.in. dwa turnieje piłkarskie realizowane przy współpracy z Klubem Sportowym Nysa Kłaczyna). Do ważnych inicjatyw należą także finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, obchody świąt patriotycznych oraz Dni Bolkowa organizowane przez Centrum Kulturalno-Biblioteczne Gminy Bolków.

Urząd Miejski w Bolkowie, w ramach swoich działań, aktywnie kształtował pozytywny wizerunek Gminy poprzez obecność w mediach internetowych, takich jak strona bolkow.pl oraz mediach społecznościowych należących do Burmistrza Bolkowa i Gminy Bolków.

W większości tych wydarzeń Gmina Bolków nie tylko wspierała organizację, ale również dofinansowała ich realizację, co znacząco przyczyniło się do ich sukcesu.

Jednostki organizacyjne Gminy Bolków oraz jednostki pomocnicze swoją pracą i bardzo dużym zaangażowaniem zachęcały zarówno mieszkańców jak i turystów do odwiedzania Gminy Bolków.

Działania związane z jej promocją prowadzone były w różnych obszarach, m. in. skierowane były na organizację imprez, integrujących społeczności i promujących walory gminy:

- **Dni Bolkowa, Święto Miodu i Piknik Zbożowy**

Jest to impreza cykliczna podczas, której mieszkańcy i turyści świętują obchody święta swojego miasta. W minionym roku powróciliśmy do dawniej nazwy święta rozszerzając je o święto miodu i piknik zbożowy. Świętowaliśmy przez trzy dni. Podczas obchodów można było wysłuchać koncertów, uczestniczyć w wystawach, konkursach i wydarzeniach sportowych.

- **Szlak 4 Zamków**

Gmina Bolków jest współorganizatorem Turnieju 4 Zamków, który zyskuje popularność wśród turystów dzięki średniowiecznej tematyce, średniowiecznym strojom oraz wyjątkowej paradzie, maszerującej ulicami miasta z Zamku w Bolkowie do Zamku w Świnach

- **I Rajd Gwiazdzisty Szlakami Gminy Bolków**

Wydarzenie zorganizowane przy współpracy ze Szkołą Podstawową im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie oraz PTTK, połączony z otwarciem Bazy Turystycznej Myśłów. W imprezie brały udział wszystkie szkoły z terenu gminy Bolków, uczniowie mieli okazję przejść bardzo atrakcyjne szlaki stworzone przez Urząd, impreza będzie miała charakter cykliczny.

- **Castle Party**

Wieloletnia współpraca z organizatorami Festiwalu Castle Party stanowi ważny element działań promocyjnych naszej gminy. W 2024 roku odbyła się 30. edycja tego wyjątkowego wydarzenia, które co roku przyciąga festiwalowiczów i turystów z całej Polski. Festiwal nieustannie się rozwija – corocznie wprowadzane są nowe atrakcje i innowacyjne rozwiązania, które czynią wydarzenie jeszcze bardziej interesującym. To ścisłe partnerstwo umożliwia podnoszenie standardów festiwalu, co przekłada się na niezapomniane wrażenia uczestników oraz umacnianie pozytywnego wizerunku naszej gminy jako miejsca o bogatej ofercie kulturalno-rozrywkowej.

- **Dożynki Gminne**

Zorganizowane zostały przez Radę Sołecką i Sołtysa Wierzchosławic. Uroczystość cieszyła się bardzo dużą frekwencją. Zaoferowane przez organizatorów atrakcje, poczęstunek oraz muzyka pozwoliły przybyłym bawić się do późnych godzin.

- **II Bolkowski Bieg Niepodległości**

Kolejne wydarzenie o charakterze cyklicznym, odbyło się dzięki przekazanej dotacji na realizację zadania publicznego dla Klubu Tenisa Stołowego WOLBROMEK. Bieg przyciągnął na start biegaczy oraz osoby uprawiające marsz Nordic Walking. Poprzez wprowadzenie różnych dystansów na linii startu zobaczyć można było uczestników w różnych przedziałach wiekowych od przedszkolaków po osoby dorosłe.

PROMOCJA W REJONIE IPOZAGRANICAMI KRAJU

- **Geoparku Krainy Wygasłych Wulkanów**

Gmina Bolków wraz z 13 innymi gminami współtworzy Geopark Kraina Wygasłych Wulkanów, wiosną 2024 r. nasz Geopark stał się **Geoparkiem Unesco Kraina Wygasłych Wulkanów**, jest to ogromny sukces i wynik ciężkiej pracy wielu instytucji.

Uczestniczenie w Geoparku UNESCO przynosi wiele korzyści:

- międzynarodowe uznanie: Status UNESCO potwierdza wysoki poziom ochrony przyrody i dziedzictwa geologicznego, co przyciąga uwagę i zainteresowanie turystów z całego świata,
- wsparcie finansowe: Geoparki UNESCO mogą ubiegać się o dotacje i fundusze na projekty badawcze, edukacyjne i konserwacyjne, co pomaga w dalszym rozwoju i zachowaniu unikalnych cech geologicznych,
- promocja turystyczna: Geoparki UNESCO są promowane na arenie międzynarodowej jako ważne miejsca o wysokiej wartości naukowej i przyrodniczej, co przyciąga turystów i wspiera lokalną gospodarkę,
- edukacja: Status UNESCO sprzyja rozwojowi programów edukacyjnych, które mają na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat znaczenia ochrony przyrody i dziedzictwa geologicznego,
- zrównoważony rozwój: Geoparki UNESCO zobowiązują się do zrównoważonego rozwoju, co oznacza, że są one zarządzane w sposób, który równoważy ochronę przyrody z potrzebami społecznymi i ekonomicznymi.

- **Wideo promujące Gminę Bolków**

Film promujący gminę Bolków, zrealizowany przez **Telewizjanawekend.tv**, doczekał się nowej, odświeżonej wersji. Nowa produkcja nie tylko zyskała nowoczesną oprawę, ale również została wzbogacona o **wersję w języku niemieckim**, co stanowi ważny krok w kierunku promocji naszej gminy na rynkach zagranicznych.

Dzięki temu materiał filmowy ma szansę dotrzeć do jeszcze szerszego grona odbiorców, w szczególności do turystów z Niemiec, którzy coraz chętniej odwiedzają nasz region. Film został udostępniony zarówno na stronie realizatora, jak i w mediach społecznościowych, zwiększając jego zasięg i skuteczność promocyjną. Gmina Bolków konsekwentnie rozwija swoje działania w zakresie promocji turystycznej, dbając o to, by nasza oferta była atrakcyjna i dostępna dla międzynarodowej publiczności.

Filmy dostępne są pod linkiem:

1. WERSJA POLSKOJĘZyczna - <https://youtu.be/iC7rFqhRmUI>
2. WERSJA NIEMIECKOJĘZyczna - <https://youtu.be/tLNJc-AkDr4>

- **Nowe słuchowiska**

W 2024 roku Gmina Bolków pozyskała mini-grant z Giełdy Miejskich Technologii, co pozwoliło na rozbudowę bazy słuchowisk. Do naszej oferty dołączyły trzy nowe nagrania: **Anielska Fontanna**, **Legenda o Zmyślawie** oraz **Źródło Kaczawy**. Wszystkie dotychczasowe słuchowiska zostały przetłumaczone na język angielski i profesjonalnie nagrane. Można je odsłuchać na stronie poznajhistorie.pl/city/bolkow. Dodatkowo, przy każdym z tych miejsc znajduje się tabliczka z kodem QR, który wystarczy zeskanować, aby odsłuchać nagranie na swoim smartfonie.

- **Wizyta w mieście partnerskim Doksy**

Wzmocniliśmy kontakty międzynarodowe z gminami partnerskimi. Zorganizowaliśmy wizytę w jednej z gmin partnerskich - DOKSY. Celem tych spotkań była odbudowa relacji oraz próba realizacji wspólnych projektów, które mogą przynieść korzyści mieszkańcom obu społeczności. Podczas rozmów omawiano perspektywę współpracy w obszarach takich jak kultura, turystyka oraz rozwój lokalny, co stanowi solidny fundament dla przyszłych inicjatyw.

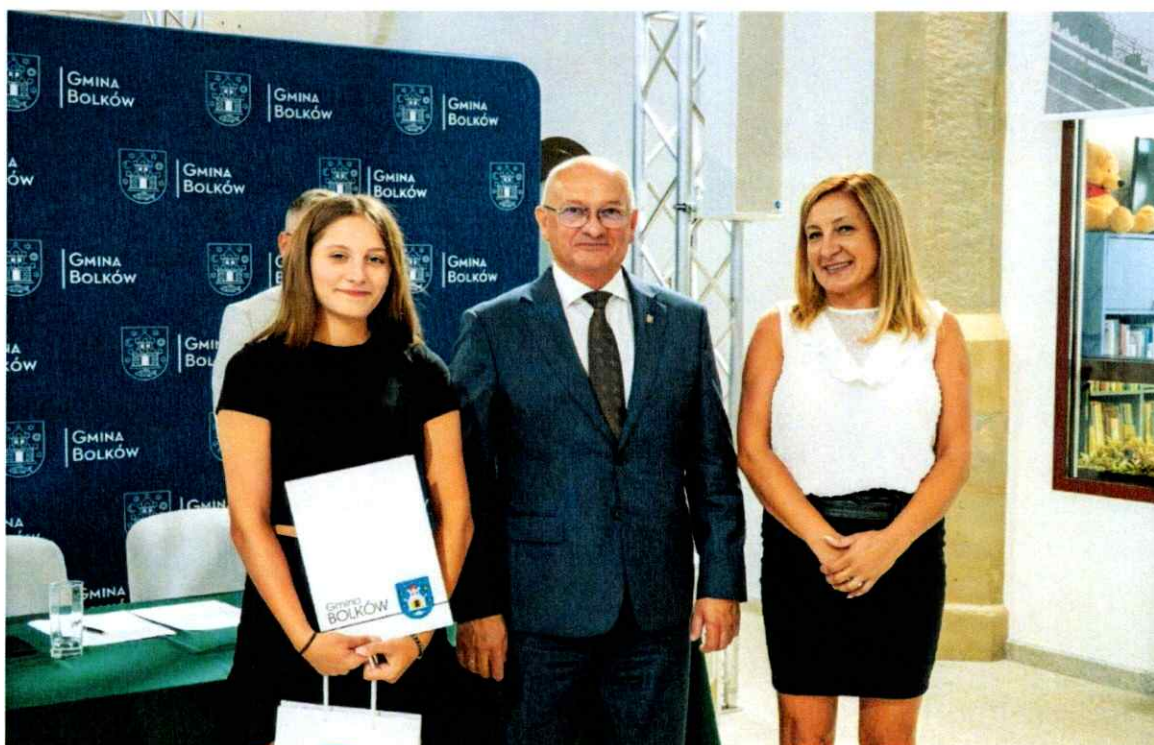
PROMOWANIE GMINY PRZEZ MIESZKAŃCÓW

Gminę Bolków w bardzo różnych sprawach reprezentowali i promowali nasi mieszkańcy, dlatego zostali oni w sposób szczególny nagrodzeni. Podczas sesji Rady Miejskiej w Bolkowie w 2024 r. uhonorowano pięć wyjątkowych osób:

- **Wiktor Sadowski** – za osiągnięcia sportowe w taekwondo.

- **Julia Suchojad** – prowadząca zespół taneczny Metamorfoza Kids & Junior, która inspiruje młodzież naszej gminy.

- **Bartosz Szywała** – zawodnik, który podpisał swój pierwszy profesjonalny kontrakt z klubem Śląsk Wrocław.

- **Wiktor Klein** – uczeń Szkoły Podstawowej w Sadach Górnych, wyróżniający się doskonałymi wynikami w nauce oraz sukcesami sportowymi.

- **Pani Marta Krawczyk** – za nieoceniony wkład w promocję gminy Bolków, dzięki jej pasji do fotografowania naszej gminy, pani Marta stała się jej najlepszym kronikarzem.

Dzięki takim wyróżnieniom pokazaliśmy, jak bardzo doceniamy swoich mieszkańców i motywujemy ich do dalszych działań na rzecz naszej wspólnej przyszłości.

I.4.2. Rada Miejska w Bolkowie

Rada Miejska w Bolkowie jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy też podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców.

W minionym roku rozpoczęła się kadencja nowo wybranej Rady.

Tak jak w latach ubiegłych w 2024 roku Rada Miejska w Bolkowie obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na sesjach oraz posiedzeniach komisji stałych. W sprawach należących do jej kompetencji podejmowała uchwały i oświadczenia. W posiedzeniach Rady czynnie uczestniczył Burmistrz Bolkowa, Zastępca Burmistrza, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy merytoryczni urzędu oraz w zależności od omawianych tematów inne zaproszone osoby, w tym dyrektorzy i kierownicy jednostek organizacyjnych. Protokoły ze wszystkich posiedzeń oraz podjęte na nich uchwały udostępniano publikując je w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

Tab. 1. Działalność Rady Miejskiej w Bolkowie:

Odbyte sesje (ogółem):	14
planowane	8
na wniosek Burmistrza	6
Podjęto (ogółem):	112
uchwały	112
stanowiska	0
apele	0
oświadczenia	0
Odbyte posiedzenia Komisji (ogółem)	47
Komisja Rewizyjna	11
Komisja Skarg, Wniosków i Petycji	3
Komisja Budżetu i Infrastruktury	11
Komisja Zdrowia, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska	11
Komisja Oświaty, Kultury i Sportu	11

I.4.3. Honorowi Obywatele Gminy Bolków

Kapituła Tytułu „Honorowy Obywatel Gminy Bolków” rozpatrzyła pozytywnie wniosek o nadanie tytułu "Honorowy Obywatel Gminy Bolków" i przekazała swoją opinię do Rady Miejskiej w Bolkowie.

Uchwałą nr LXV/485/24 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie nadania tytułu „Honorowy Obywatel Gminy Bolków” przyznano ten tytuł

Panu Mieczysławowi Zuber

Dotychczas uhonorowani Obywatele Gminy Bolków:

- **Pan Jerzy Szmajdziński** - UCHWAŁA NR XXI/105/04 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Pan Hans Jocheni Meier** - UCHWAŁA NR XXXIV/219/06 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Pan Jacob Zwiers** - UCHWAŁA NR XLIV/219/06 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Jego Świątobliwość Ojciec Święty Jan Paweł II** - UCHWAŁA NR XXVIII/189/08 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Pan Janusz Cygański** - UCHWAŁA NR XXXII/219/09 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Pan Krzysztof Rakowski** - UCHWAŁA NR XXXV/239/09 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Ksiądz Ryszard Matuszak** - UCHWAŁA NR XLIV/307/10 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Ksiądz Stanisław Sierakowski** - UCHWAŁA NR XLV/319/10 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Pan Adam Łaciuk** - UCHWAŁA NR XI/79/15 Rady Miejskiej w Bolkowie.,
- **Pan Bogusław Krukowski** - UCHWAŁA NR XI/80/15 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Pan Marek Janas** - UCHWAŁA NR XXX/189/17 Rady Miejskiej w Bolkowie,
- **Pan Ryszard Sułkowski** - UCHWAŁA NR LVIII/423/23 Rady Miejskiej w Bolkowie.

I.5. Finanse Gminy

Rada Miejska w Bolkowie uchwałą nr LXI/442/23 z dnia 28 grudnia 2023 roku ustaliła dochody gminy na rok 2024 w wysokości 73 553 368,99 zł i wydatki w wysokości 75 498 058,45 zł.

W trakcie roku budżetowego dokonano łącznie 58 zmian budżetu, z czego 12 uchwałami Rady Miejskiej w Bolkowie oraz 33 zarządzeniami Burmistrza Bolkowa i 13 decyzjami kierowników jednostek podległych gminie zgodnie z upoważnieniami zawartymi w uchwale budżetowej.

W wyniku wprowadzonych zmian plan dochodów budżetu gminy na dzień 31.12.2024r. wzrósł o 176 065,34 zł i wyniósł **73 729 434,33 zł**, zaś plan wydatków wzrósł o 2 666 219,67 zł i wyniósł **78 164 278,12 zł**.

I.5.1. Dochody Gminy

Dochody budżetu gminy na dzień 31.12.2024 roku, z uwzględnieniem dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych przedstawiały się następująco :

- plan po zmianach – 73 729 434,33 zł
- dochody wykonane – 70 796 585,29 zł

Struktura planu dochodów Gminy w 2024r. przedstawia się w sposób następujący:

- dochody bieżące w wysokości: 52 289 976,88 zł
w tym:

✓ subwencja ogólna	21 120 121,00 zł
✓ udziały gmin w podatkach stanowiących dochód państwa	7 386 420,00 zł
✓ dotacje celowe z budżetu państwa	5 789 973,00 zł
✓ dotacje i środki na mocy porozumień z jst.	47 376,00 zł
✓ środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	54 000,00 zł
✓ pozostałe dochody budżetu m.in. z podatków i opłat lokalnych	17 571 256,00 zł
✓ wpływy za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu	250 489,54 zł
✓ wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w obrocie hurtowym	70 341,34 zł
• dochody majątkowe w wysokości:	21 263 392,11 zł
w tym:	
✓ dochody ze sprzedaży majątku	800 000,00 zł
✓ dochody z przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności	40 000,00 zł
✓ dotacje i środki na finansowanie wydatków z udziałem środków unijnych	2 820 653,54 zł
✓ pozostałe dotacje i środki na inwestycje	17 602 738,57 zł

Zwiększenie planu dochodów o łączną kwotę **176 065,34 zł** wynikało z:

- w zakresie dochodów bieżących zwiększono plan o kwotę 11 261 426,55 zł w tym z tytułu:
 - ✓ zwiększenia subwencji ogólnej i środków na uzupełnienie dochodów gmin o kwotę 4 164 030,00 zł
 - ✓ zwiększenia udziałów w PIT i CIT o kwotę 820 129,00 zł
 - ✓ zwiększenia planu dotacji i dochodów celowych 5 337 846,08 zł
 - ✓ zwiększenia planu z tytułu podatków i opłat o kwotę 444 000,00 zł
 - ✓ pozostałych dochodów bieżących 495 421,47 zł
- w zakresie dochodów majątkowych zmniejszono plan o kwotę 11 085 361,21 zł, w tym z tytułu:
 - ✓ zmniejszenia środków z Funduszu Covid-19 na ochronę zabytków 549 138,57 zł
 - ✓ zmniejszenia środków z Rządowego Funduszu Polski Ład 11 455 326,64 zł
 - ✓ zmniejszenia środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg 57 040,08 zł
 - ✓ zwiększenia dotacji i środków na finansowanie wydatków z udziałem środków unijnych o kwotę 324 998,67 zł
 - ✓ zwiększenia środków z WFOŚiGW o kwotę 526 500,00 zł
 - ✓ zwiększenia dotacji na usuwanie skutków powodzi o kwotę 50 000,00 zł
 - ✓ pozostałe zwiększenia 74 645,41 zł

Poniższe zestawienie przedstawia realizację planów dochodów sklasyfikowaną wg działów klasyfikacji budżetowej.

Realizacja planu dochodów

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	36 031 621,00	28 791 658,55	28 835 800,64	100,15%	40,73%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	16 039 549,88	16 998 628,88	16 008 210,45	94,17%	22,61%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	10 708 627,54	11 728 089,04	8 199 827,99	69,92%	11,58%
700	Gospodarka mieszkaniowa	2 331 300,00	2 358 756,68	4 803 737,88	203,66%	6,79%
855	Rodzina	4 338 200,00	4 425 100,29	4 283 951,72	96,81%	6,05%
852	Pomoc społeczna	1 565 364,00	3 305 237,27	3 175 721,79	96,08%	4,49%
600	Transport i łączność	810 000,00	1 747 530,82	1 689 517,57	96,68%	2,39%
801	Oświata i wychowanie	125 000,00	1 229 047,01	1 230 214,39	100,09%	1,74%
010	Rolnictwo i łowiectwo	40 918,00	1 060 333,75	1 050 426,71	99,07%	1,48%
750	Administracja publiczna	226 094,00	555 478,04	589 611,20	106,14%	0,83%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 080,00	323 930,00	322 079,71	99,43%	0,45%
710	Działalność usługowa	142 700,00	222 700,00	289 614,56	130,05%	0,41%
630	Turystyka	0,00	127 882,00	127 881,63	100,00%	0,18%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	113 423,00	113 423,00	100,00%	0,16%
926	Kultura fizyczna	0,00	33 032,00	33 000,00	99,90%	0,05%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	48 000,00	25 651,69	53,44%	0,04%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 191 238,57	658 100,00	15 023,72	2,28%	0,02%
851	Ochrona zdrowia	0,00	1 801,00	2 184,64	121,30%	< 0,01%
755	Wymiar sprawiedliwości	376,00	400,00	400,00	100,00%	< 0,01%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	306,00	306,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	300,00	0,00	0,00	-	0,00%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM		73 553 368,99	73 729 434,33	70 796 585,29	96,02%	100,00%

Szczegółowa realizacja planu dochodów wg. działów, rozdziałów i paragrafów przedstawiona została w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Bolków za 2024 r. udostępnionym na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

I.5.2. Wydatki Gminy

Wydatki budżetu Gminy Bolków na dzień 31.12.2024 roku przedstawiały się następująco:

- plan po zmianach – 78 164 278,12 zł z tego wydatki bieżące 64 137 773,71 zł,
wydatki majątkowe 14 026 504,41 zł,
- wydatki wykonane – 72 520 167,03 zł z tego wydatki bieżące 61 775 169,50 zł,
wydatki majątkowe 10 744 997,53 zł.

Realizacja planu wydatków ogółem w 2024 roku w Gminie Bolków według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	18 857 959,00	21 942 830,01	21 372 859,06	97,40%	29,47%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	17 863 744,99	18 560 371,78	16 891 686,21	91,01%	23,29%
750	Administracja publiczna	7 148 289,04	8 474 171,31	8 205 107,14	96,82%	11,31%
600	Transport i łączność	10 118 560,20	7 115 070,83	6 211 701,61	87,30%	8,57%
852	Pomoc społeczna	4 333 635,00	6 367 664,27	6 105 397,24	95,88%	8,42%
855	Rodzina	4 756 640,00	5 012 030,29	4 906 309,88	97,89%	6,77%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 508 076,34	2 894 246,50	2 111 528,80	72,96%	2,91%
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 356 000,00	1 906 680,50	1 645 116,15	86,28%	2,27%
926	Kultura fizyczna	5 115 606,00	1 804 501,00	1 401 811,57	77,68%	1,93%
010	Rolnictwo i łowiectwo	25 520,00	1 036 935,75	1 036 515,17	99,96%	1,43%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	397 580,00	873 846,00	809 830,35	92,67%	1,12%
757	Obsługa długu publicznego	928 117,00	928 117,00	741 594,96	79,90%	1,02%
851	Ochrona zdrowia	320 830,88	442 631,88	410 547,53	92,75%	0,57%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 080,00	323 930,00	322 079,71	99,43%	0,44%
710	Działalność usługowa	284 250,00	382 750,00	277 918,63	72,61%	0,38%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	24 500,00	61 500,00	35 571,69	57,84%	0,05%
630	Turystyka	156 600,00	36 295,00	33 885,33	93,36%	0,05%
755	Wymiar sprawiedliwości	376,00	400,00	400,00	100,00%	< 0,01%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	306,00	306,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	300,00	0,00	0,00	-	0,00%
758	Różne rozliczenia	299 394,00	0,00	0,00	-	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	75 498 058,45	78 164 278,12	72 520 167,03	92,78%	100,00%

Szczegółowa realizacja planu wydatków wg. działów, rozdziałów i paragrafów przedstawiona została w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Bolków za 2024 r., udostępnionym również wszystkim zainteresowanym na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bolkowie.

I.5.3. Wydatki inwestycyjne Gminy Bolków 2023r.

Gmina Bolków w 2024 r. poniosła wydatki na cele inwestycyjne, których szczegółowy opis znaleźć można w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 r. Wydatki inwestycyjne zrealizowane przez Gminę opiewały na kwotę **10 744 997,53 zł**. Wydatki można pogrupować, na:

- wydatki poniesione na przygotowanie dokumentacji technicznej, która w przyszłych latach pozwoli nam realizować zaplanowane zadania – kwota tych wydatków wyniosła 111 659,04 zł.;

Przygotowana została dokumentacja na zadania:

- montaż instalacji klimatyzacji pomieszczeń I i II piętra w budynku Ratusza,
- termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego w Bolkowie,
- budowa instalacji fotowoltaicznej dla oczyszczalni ścieków w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wierzchosławice,

- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Wierzchośławiczki,
- modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Bolków RFPŁ Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja8/2023/8765/PolskiŁad,

- wydatki poniesione na zrealizowane zadania wpisane do budżetu Gminy Bolków – kwota tych wydatków wyniosła 10 633 338,49 zł.

Poniżej wymieniam niektóre zrealizowane zadania związane z:

1) drogownictwem:

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 328 w zakresie budowy chodnika przy ul. Kamiennogórskiej w Kaczorowie-realizacja,
- Przebudowa nawierzchni dróg na terenie gminy Bolków- Polski Ład Edycja2,
- Przebudowa nawierzchni drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Sady Dolne i Sady Górne – dokumentacja techniczna,
- Przebudowa nawierzchni drogi publicznej relacji Mysłów-Radzimowice oraz wykonanie chodnika- Polski Ład Edycja6PGR,
- Przebudowa nawierzchni drogi w miejscowości Wolbromek-RFPŁ Program Inwestycji Strategicznych Nr Edycja6PGR/2023/4266/PolskiŁad,
- Remont drogi gminnej realizowany w ramach inwestycji pn. "Przebudowa nawierzchni drogi publicznej nr 112383D, położonej na działce 279/3 obręb Bolków 0002- ul. Bema" realizowany w dwóch etapach - Etap I i II
- Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych,

2) turystyką:

- Rozwój usług turystycznych na terenie Gminy Bolków wraz z ogólnodostępną infrastrukturą turystyczną- RFIL;

3) inwestycjami w jednostkach organizacyjnych:

- Modernizacja instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej w Lipie,
- Modernizacja sali gimnastycznej przy Placu Pollaka w Kaczorowie,
- Zakup i montaż klimatyzatorów do ogrzewania świetlic wiejskich w: Świnach, Starych Rochowicach i Sadach Górnych,- część I dotyczącą Sadów Górnych zrealizowaliśmy,
- Modernizacja instalacji elektrycznej w Szkole Podstawowej w Bolkowie,
- Montaż klimatyzacji w pomieszczeniach Szkoły Podstawowej w Bolkowie,
- Wymiana spalonej szafki bezpiecznikowej - rozdzielni elektrycznej wraz z naprawą obwodów zasilania,
- Zakup aparatu ultrasonograficznego wielodyscyplinarnego dla Centrum Medycznego w Bolkowie,
- Zakup zestawu inkasenckiego,
- Zestaw urządzenia szorowarki kompaktowej,
- Zakup i dostawa rozdrabniacza do gałęzi na przyczepie samochodowej,
- Modernizacja placu zabaw w Lipie,

- Utworzenie terenu rekreacyjnego przy Świetlicy Wiejskiej w Kaczorowie;
- 4) gospodarką ściekową i ochroną wód:
- Przebudowa ujęcia wody wraz z budową sieci wodociągowej przesyłowej dla Gminy Bolków,
- 5) oświetlenia ulic:
- Budowa oświetlenia drogowego przy ul. Nowa Wieś w Kaczorowie,
 - Budowa oświetlenia ulicznego przy ul. Górskiej w Bolkowie,
 - Zakup i dostawa 40 szt. słupów oświetlenia drogowego wraz z fundamentami - modernizacja oświetlenia drogowego w Bolkowie

Szczegółowy wykaz wydatków inwestycyjnych zawiera sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok – str.50-56.

I.6. Pozyskane środki

Realizowaliśmy zadania wynikające z pozyskanych w latach wcześniejszych środków zewnętrznych i w dalszym ciągu składaliśmy wnioski o kolejne środki. Wśród zrealizowanych inwestycji można wymienić:

- **Remont Świetlicy wiejskiej w Wolbromku**
- **Przebudowa nawierzchni dróg na terenie gminy Bolków – część ul. Sienkiewicza i ul. Rycerskiej, ul. Kamiennogórska, ul. Wolbromska,**
- **Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Bolków,**
- **Przebudowa nawierzchni drogi publicznej relacji Mysłów-Radzimowice oraz wykonanie chodnika,**
- **Przebudowa nawierzchni drogi publicznej nr 112383 , położonej na działce nr 279/3 obręb Bolków 0002 - ul. Bema,**
- **Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Bolków – rozświetlamy Polskę – Mysłów,**
- **Przebudowa ujęcia wody wraz z budową sieci wodociągowej przesyłowej dla Gminy Bolków,**
- **Termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bolkowie wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej.**

W 2024 r. pozyskaliśmy środki zewnętrzne w łącznej kwocie **492 040,00 zł**. Poniżej przedstawiam wykaz pozyskanych środków.

I.6.1. "Modernizacja placu zabaw w Lipie" oraz "Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Kaczorowie"

Pozyskaliśmy dofinansowanie w ramach programu Wzmocnij Swoje Otoczenie na zadania: „pn. "Modernizacja placu zabaw w Lipie" oraz "Zagospodarowanie terenu przy świetlicy

wiejskiej w Kaczorowie". Łączna wartość dofinansowania: **59 040,00 zł**. Zadanie zostało w całości zrealizowane i rozliczone w 2024 r.

I.6.2. Programu Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Otrzymaliśmy dofinansowanie w ramach programu Odnowa Dolnośląskiej Wsi na zagospodarowanie boiska w Lipie. Całkowita wartość inwestycji: 66 000,00 zł, kwota dofinansowania wyniosła 33 000,00 zł.

I.6.3. „Dostępny samorząd 2.0”

Pozyskaliśmy grant w projekcie pn.: „Dostępny samorząd 2.0”. Projekt dotyczy zwiększenia dostępności usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez działania o charakterze szkoleniowo-doradczym, wsparcie w zakresie wdrożenia Standardów Dostępności w Samorządzie oraz grant w wysokości ok 300 000,00 zł przeznaczony na dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w wymiarze architektonicznym, Informacyjno-komunikacyjnym oraz cyfrowym wybranego budynku.

I.6.4. Fundacji Lotto w ramach programu „Szkoły na nowo”

Pozyskaliśmy darowiznę w wysokości 100 000,00 zł z Fundacji Lotto w ramach programu „Szkoły na nowo” na realizację zadań naprawczych w pałacach oświatowych, które ucierpiały w wyniku powodzi. Szkoły objęte dofinansowaniem to: Szkoła Podstawowa w Bolkowie, w Lipie oraz w Sadach Dolnych. W ramach przedmiotowej inwestycji wykonano naprawę najbardziej zniszczonych przez powódź pomieszczeń i elementów wyposażenia wyżej wymienionych szkół.

I.7. Mienie komunalne

I.7.1 Informacje ogólne

Zasoby mienia komunalnego Gminy Bolków stanowią nieruchomości przekazane w drodze decyzji Wojewody Jeleniogórskiego (obecnie Wojewoda Dolnośląski) oraz przejęte lub nabyte od osób fizycznych i prawnych. Komunalizację mienia rozpoczęto w 1990 r. w oparciu o ustawę z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2022 r., poz. 530).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Bolków wynosi ogółem **609,6373 ha**.

Definiując własność mienia komunalnego tj. gruntów tworzących zasób określana jest w sposób następujący:

- nieruchomości wchodzące w skład zasobu gruntów nie oddane w trwały zarząd, w użyczenie, w użytkowanie o łącznej pow. 596,3603 ha,
- nieruchomości będące w trwałym zarządzie gminnych jednostek organizacyjnych, o łącznej pow. 10,1721 ha, w tym:
 - Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolkowie, łączna pow. 4,6217 ha;
 - Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie, łączna pow. 0,0733 ha;
 - Szkoła Podstawowa w Lipie, łączna pow. 1,0100 ha;
 - Szkoła Podstawowa w Kaczorowie, łączna pow. 0,8900 ha;
 - Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych, łączna pow. 1,3064 ha;
 - Zespół Obsługi Szkół w Bolkowie i Szkoła Podstawowa w Bolkowie, łączna pow. 1,9800 ha;
 - Przedszkole Samorządowe w Bolkowie, łączna pow. 0,2907 ha.
- Nieruchomości oddane w użytkowanie:
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bolkowie, o pow. 0,2325 ha.
- Nieruchomości oddane w użyczenie: Ochotnicza Straż Pożarna w Sadach Dolnych, Ochotnicza Straż Pożarna w Mysłowie, Ochotnicza Straż Pożarna Stare Rochowice, Centrum Kulturalno-Biblioteczne Gminy Bolków, Towarzystwo Miłośników Bolkowa, Fundacja Czas Start, Stowarzyszenie Wędkarskie Sandacz, Polski Czerwony Krzyż o łącznej pow. 2,8724 ha.
- nieruchomości stanowiące własność Gminy Bolków, a oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym o łącznej pow. 20,4918 ha, w tym:
 - Polski Związek Działkowców, pow. 15,2274 ha,
 - Centrum Kulturalno Biblioteczne Gminy Bolków pow. 0,3591 ha,
 - osoby fizyczne, pow. 4,9053 ha.

I.7.2. Zmiany w stanie mienia komunalnego

W 2024 roku Gmina Bolków zawarła 26 umów notarialnych na zbycie nieruchomości, w tym:

- sprzedaż w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców 8 lokali mieszkalnych, w tym 1 lokal z terenu wiejskiego. Ich wartość, oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego, wyniosła ogółem 1 115 100 zł, z czego po zastosowaniu bonifikat na rachunek Gminy wpłynęło 30 819 zł;
- sprzedaż w drodze bezprzetargowej:
 - lokal użytkowy – garaż położony w budynku przy ul. Sienkiewicza 18A za cenę 37 000 zł,
 - lokal użytkowy – sklep położony w budynku przy ul. Sienkiewicza 23-23A za cenę 63 650 zł, z czego wpłynęło 19.095 zł, a resztę należności rozłożono na 5 rat rocznych,
 - lokal użytkowy – sklep położony w budynku przy ul. Rynek 21-22 za cenę 70 000 zł, przy czym po udzieleniu 50% bonifikaty wpłynęło 35 000 zł,
 - lokal użytkowy – sklep położony w budynku przy ul. Rynek 21-22 za cenę 31 000 zł, przy czym po udzieleniu 50% bonifikaty wpłynęło 15 500 zł,
 - garaż położony w Bolkowie przy ul. Wspólnej za cenę 16 000 zł,
 - garaż położony w Bolkowie przy ul. Wspólnej za cenę 16 000 zł,
 - garaż położony w Bolkowie przy ul. Wspólnej za cenę 16 000 zł,
 - garaż położony w Bolkowie przy ul. Kolejowej za cenę 18 000 zł, z czego wpłynęło 5 400 zł, a resztę należności rozłożono na 5 rat rocznych,
 - garaż położony w Bolkowie przy ul. Sienkiewicza za cenę 20 000 zł,
 - działka nr 807/4 obręb 2 o powierzchni 0,0379 ha, położona w Bolkowie przy ul. Sienkiewicza, zabudowana budynkiem niemieszkalnym o funkcji usługowo-warsztatowej, za cenę 170 000 zł, z czego wpłynęło 68 000 zł, a resztę należności rozłożono na 2 raty roczne,
 - działka nr 97/10 o powierzchni 0,0463 ha położona w Wolbromku, zabudowana budynkiem gospodarczym, za cenę 35 000 zł, z czego wpłynęło 11 700 zł, a resztę należności rozłożono na 5 rat rocznych,
 - działka nr 968/2 o powierzchni 0,0712 ha położona w Wierzchosławicach na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, za cenę 15 990 zł, z czego wpłynęło 5 000 zł, a resztę należności rozłożono na 3 raty roczne,
 - działki nr 444, 446, 448 o powierzchni odpowiednio 0,22 ha, 0,13 ha, 0,11 ha, położone w Starych Rochowicach, na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych, za cenę 20 900 zł,

na łączną kwotę 529 540 zł, z czego do kasy wpłynęło 285 595 zł;

- sprzedaż w drodze przetargowej:
 - działka niezabudowana nr 46/3 o powierzchni 0,8832 ha położona w Świnach, za cenę 152 802,90 zł,
 - działka niezabudowana nr 39/1 o powierzchni 0,2147 ha położona w Świnach, za cenę 62 115 zł,
 - działka niezabudowana nr 109/8 o powierzchni 0,0627 ha położona w Wolbromku, za cenę 32 299,80 zł,
 - działka nr 671/2 obręb 2 o powierzchni 0,9839 ha położona w Bolkowie przy ul. Wysokogórskiej 10, zabudowana budynkiem szatni, boiskiem i ogrodzeniem, za cenę 2 929 000 zł;
- sprzedaż w drodze rokowań:
 - działka niezabudowana nr 854/20 obręb 2 o powierzchni 0,0918 ha położona w Bolkowie przy ul. Górskiej za cenę 42 820 zł,
 - działka niezabudowana nr 854/21 obręb 2 o powierzchni 0,0898 ha położona w Bolkowie przy ul. Górskiej za cenę 38 130 zł;
- Gmina Bolków dokonała darowizny na rzecz Skarbu Państwa, w trwałą zarząd Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, nieruchomości gruntowe położone w Kaczorowie, w granicach działek o numerach ewidencyjnych 335/2 i 636/1, o łącznej powierzchni 0,02 ha, o łącznej wartości wynoszącej 10 000 zł, na cel publiczny pod istniejącą drogę krajową.

I.7.3. Użyczenie mienia

Gmina Bolków realizując swoje zadania oddała nieodpłatnie w użyczenie różnym podmiotom nieruchomości, dzięki temu poszczególne podmioty będą mogły realizować swoje zadania, które niejednokrotnie pokrywają się z zadaniami gminy na rzecz społeczności lokalnej.

W dalszym czasie trwały umowy użyczenia dla:

- Towarzystwo Miłośników Bolkowa na czas nieokreślony, nieruchomość niezabudowaną, oznaczoną numerem ewidencyjnym 7 o pow. 35 m², obręb 2 miasta Bolków i 12 o pow. 200 m², obręb 1 miasta Bolków;
- Fundacji Czas Start na nieruchomość niezabudowaną, oznaczoną numerem ewidencyjnym 530/4 o pow. 0,1940 ha, obręb 2 miasta Bolków;
- Centrum Kulturalno-Biblioteczne Gminy Bolków na czas nieokreślony, nieruchomość zabudowana budynkiem Bolkowskiej Galerii Historyczno-Artystycznej ARS ET HISTORIA, położona w Bolkowie przy ul. Niepodległości 10, oznaczona numerem ewidencyjnym 862, obręb Bolków-2 o powierzchni 0,3265 ha.

I.7.4. Nabyty majątek w 2024 r.

- a) z mocy prawa, nieodpłatnie, na własność, w drodze decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr NRŚ-OR.7532.173.2023.TG z dnia 29 sierpnia 2023 r. działki nr 544, 547, 549, 561, 627, 636, 638, 646, 647, 651 o łącznej pow. 0,9300 ha, obręb Wolbromek, gmina Bolków;
- b) z mocy prawa, nieodpłatnie, na własność, w drodze decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr NRŚ-OR.7532.138.2023.KSR z dnia 27 września 2023 r. działki nr 106, 107, 271, 277, 283, 287, 289, 445, 569, 571, 572, 573, 580/2, 722 o łącznej pow. 1,5400 ha, obręb Mysłów, gmina Bolków;
- c) z mocy prawa, nieodpłatnie, na własność, w drodze decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr NRŚ-OR.7532.178.2023.KSR z dnia 29 grudnia 2023 r. działki nr 3/1, 3/3, 3/5, 35, 37, 76, 265, 641, 680, 697, 738/2, 747/2, 788, 795, 796, 801 o łącznej pow. 1,6919 ha, obręb Bolków-2;
- d) z mocy prawa, nieodpłatnie, na własność, w drodze decyzji Wojewody Dolnośląskiego nr NRŚ-OR.7532.267.2024.KSR z dnia 5 grudnia 2024 r. działkę nr 64/1 o pow. 0,0355 ha, obręb Bolków-2;
- e) na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 3140/2024 z dnia 04.12.2024 r. nieodpłatnie od Centrum Kulturalno-Bibliotecznego Gminy Bolków, w drodze zrzeczenia się prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności budynku, nieruchomości zabudowaną położoną w Bolkowie przy ul. Polnej, w granicach działki nr 857, obręb Bolków-2 o pow. 2,6729 ha (Ośrodek Wypoczynku Świątecznego w Bolkowie).

I.7.5. Gospodarka mieszkaniowa

Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolkowie jest zarządcą i administratorem zasobów mieszkaniowych w budynkach stanowiących własność lub współwłasność Gminy, według danych na dzień 31 grudnia 2024r. w sposób następujący wygląda wykaz administrowanych lokali komunalnych:

W skład nieruchomości oddanych w administrowanie wchodzi:

1) 239 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej: 10 159,00 m², w tym:

- lokale mieszkalne - miasto 200 szt. o łącznej powierzchni użytkowej: 7 962,08 m²
- teren wiejski 39 szt. o łącznej powierzchni użytkowej: 2 196,92 m²,

2) 52 lokale użytkowe o łącznej powierzchni użytkowej: 2 233,50 m², w tym:

- lokale użytkowe - miasto 51 szt. o łącznej powierzchni użytkowej: 2 200,05 m²,
- teren wiejski 1 szt. o łącznej powierzchni użytkowej: 33,45 m²,
- 3) 86 garaży,
- 4) 541 komórek o łącznej powierzchni użytkowej: 4 752,01 m²

Zaległości w opłatach czynszu na dzień 31.12.2024 roku wynosiły ogółem **407 627,72 zł** i stanowiły **33,45 %** w stosunku do rocznego wymiaru czynszu **1 218 474,87 zł**.

W rozbiciu na poszczególne lokale komunalne zaległości przedstawiały się następująco:

- lokale mieszkalne **224 252,06 zł** - tj. **18,40 %** w stosunku do rocznego wymiaru czynszu,
- lokale użytkowe **138 477,39 zł** - tj. **11,36 %** w stosunku do rocznego wymiaru czynszu,
- komórki i garaże **44 898,28 zł** – tj. **3,69 %** w stosunku do rocznego wymiaru czynszu.

II. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

II.1. Sieci i urządzenia wodociągowo kanalizacyjne

II.1.1. Informacje ogólne

Na terenie Gminy Bolków 8 miejscowości korzysta z sieci wodociągowej: miasto Bolków, Wolbromek, Świny, Sady Dolne oraz Sady Górne, Stare Rochowice, Lipa (osiedle PGR), Wierzchosławice. W „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 – 2027” zaplanowano na rok 2024 modernizację, rozbudowę i rozdział sieci kanalizacji ogólnospławnej wraz z przyłączami na terenie miasta Bolków oraz zadania z zakresu modernizacji ujęć wody oraz rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Nieustannie funkcję Operatora Sytemu pełni Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolkowie (dalej zwany ZGK).

II.1.2. Wykonane inwestycje sieci wodno-kanalizacyjnej

Realizując zaplanowane działania w infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej na terenie Gminy w 2024 r. udało się zrealizować zadania, o których pisaliśmy w Raporcie o stanie Gminy za 2023 r.

- Budowa ujęcia wody dla Gminy Bolków w miejscowości Wierzchosławice – zadanie zostało zrealizowane. Wartość zadania to kwota 2 710 407, 89 zł. Środki na realizację tego przedsięwzięcia inwestycyjnego pochodziły z budżetu Gminy Bolków oraz z programu wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych
- Przebudowa ujęcia wody wraz z budową sieci wodociągowej przesyłowej dla Gminy Bolków (Gorzanowice) – zadanie zostało zrealizowane. Wartość zadania to kwota

3 537 045,07 zł. Kwota dofinansowania: 2 820 653,55 zł. W ramach zadania przebudowano istniejące ujęcie wody wraz z montażem automatyki i wizualizacją pracy systemu, wykonano nową sieć wodociagową o długości 5040 [m] do spięcia z istniejącym systemem wyciągowym na terenie miejscowości Świny. Cel zadania: poprawa warunków zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin Bolków

II.2. Sieć dróg publicznych

II.2.1. Informacje ogólne

Na terenie Gminy Bolków zlokalizowanych jest 60 odcinków gminnych dróg publicznych o łącznej długości 27 km i 209 m, z czego w granicach administracyjnych miasta Bolków znajdują się 38 odcinków o długości 10 km 083 m i na obszarze położonym poza granicą administracyjną miasta Bolków 17 km i 126 m dróg o łącznej powierzchni 99 246,00 tys. m². Drogi te na dystansie 21 km i 590 m są wykonane z asfaltowej mieszanki mineralno-bitumicznej, natomiast 3 km i 547 m pozostają utwardzonymi drogami tłuczniowymi. 1 km 77 m dróg jest wykonane z kostki kamiennej, a na łącznym odcinku 352 m drogi pozostają drogami gruntowymi utwardzonymi.

Ponadto w tym obszarze istnieje 9 528 m² chodników. W pasach dróg publicznych występują 4 mosty o łącznej długości 67 m, 3 w granicach administracyjnych miasta Bolków, 1 poza granicami administracyjnymi miasta. Ponadto na obszarze całej gminy znajduje się 39 przepustów o łącznej długości po osi obiektu 248,3 m.

II.2.2. Wykonane remonty dróg

W 2024 r. na terenie gminy dokonano modernizacji dróg gminnych:

- „**Przebudowa nawierzchni drogi publicznej relacji Mysłów – Radzimowice oraz wykonanie chodnika**” kwota: 682 527,98 zł brutto z czego: 668 877,42 zł dofinansowanie Polski Ład, 13 650,56 zł środki własne gminy

Fot. Droga i chodnik relacji Mysłów-Radzimowice

- "Przebudowa nawierzchni dróg na terenie gminy Bolków"

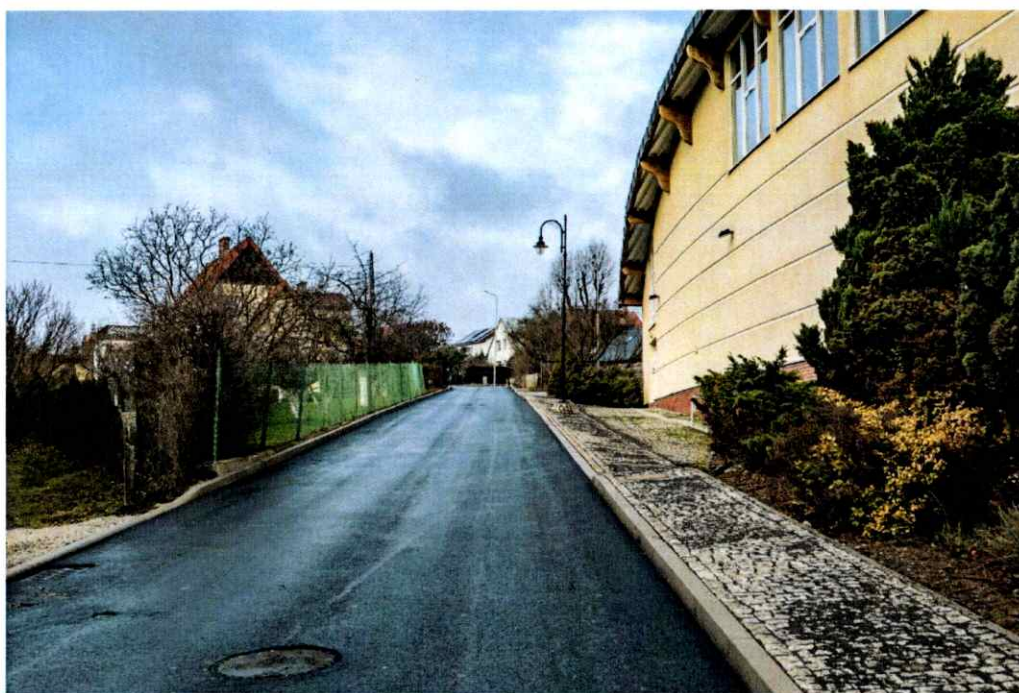
Z środków z Polskiego Ładu Edycja 2 w ramach robót wykonano przebudowę nawierzchni dróg gminnych : ul. Rycerska, ul. Kamiennogórska, ul. Sienkiewicza, ul. Wolbromska. Wykonano frezowanie oraz wykonanie nowej nawierzchni mienralno-bitumicznej wraz z regulacją istniejących urządzeń infrastruktury technicznej oraz przebudową zjazdów, wymieniono oznakowanie pionowe oraz poziome, na ul. Sienkiewicza został wybudowany parking wraz z przebudową chodnika.

Fot. skrzyżowanie ul. Kamiennogórskiej i ul. Niepodległości

– "Przebudowa nawierzchni drogi publicznej nr 112383D, położonej na działce 279/3 obręb Bolków 0002-ul. Bema"

W ramach tej inwestycji została przebudowana droga gminna wraz z wybudowaniem chodnika prowadzącym do wejścia do szkoły podstawowej od strony Sali gimnastycznej. Przebudowa ma na celu poprawę komfortu oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz polepszenie odprowadzania wód opadowych. Inwestycja jest prowadzona w terenie górzystym pokrytym zabudową jednorodzinną oraz terenem szkoły. Prace polegały na wykonaniu robót ziemnych, wykonaniu podbudowy oraz wykonaniu chodnika oraz nowej nawierzchni bitumicznej drogi. Całkowity koszt inwestycji: 1 044 188,74 zł, dofinansowanie: 742 959,92 zł

II.2.3. Wykonane inwestycje związane z poprawą funkcjonalności obiektów i miejsc publicznych

2.3.1. „Termomodernizacja budynku Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bolkowie”

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia wykonano docieplenie ścian zewnętrznych i stropodachu budynku biurowego wraz z wykonaniem nowej elewacji, wymianę pokrycia dachowego budynku magazynowego oraz montaż fotowoltaicznych i pompy ciepła, która w sezonie grzewczym współpracować będzie z istniejącym systemem centralnego ogrzewania budynku.

Celem realizacji tego przedsięwzięcia było zmniejszenie kosztów ogrzewania jak i również podniesienie komfortu jego użytkowników oraz pozytywny wpływ na ochronę środowiska naturalnego, poprzez zmniejszenie zużycia paliw. Ponadto dzięki przeprowadzonym działaniom termomodernizacyjnym budynek biurowy Zakładu Gospodarki Komunalnej w Bolkowie zyskał nowy, estetyczny wygląd.

Wartość zadania: 645 135,32 zł,

kwota dofinansowania: 536 530,79 zł.

2.3.2. „Wzmocnij swoje otoczenie”

Gmina Bolków pozyskała dofinansowanie w ramach programu Wzmocnij Swoje Otoczenie na zadania:

"Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w Kaczorowie"

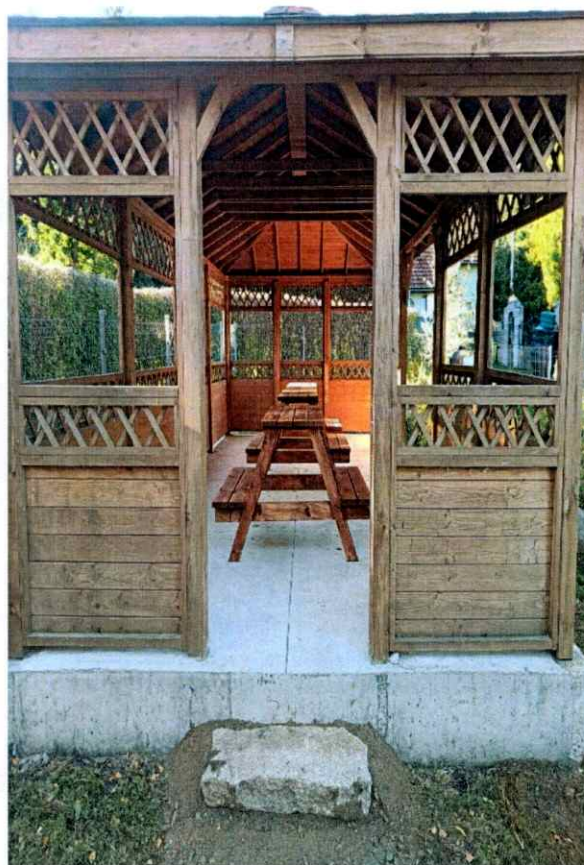
Utworzyliśmy teren rekreacyjny w obrębie istniejącej wiaty, która znajduje się przy świetlicy wiejskiej w Kaczorowie. Zakres wykonanych prac w ramach inwestycji dotyczył zakupu zestawu wraz z dostawą trzech ławostolów, wykonaniu podkładu betonowego pod

wiatą, wykonaniu paleniska, roboty związane z poprawą infrastruktury zewnętrznej wokół wiaty łącznie z naprawą zewnętrznych z płytek betonowych.

oraz *"Modernizacja placu zabaw w Lipie"*

Zmodernizowaliśmy istniejący plac zabaw w miejscowości Lipa. Zdemontowane zostały zużyte i mocno wyeksploatowane urządzenia placu zabaw, które zostały zastąpione nowymi urządzeniami. W ramach projektu zostały zakupione i zamontowane: huśtawka wagowa metalowa poczwórna, huśtawka podwójna metalowa (siedzisko płaskie oraz kubelkowe) oraz zestaw zabawowy. Dbając o bezpieczeństwo najmłodszych zgodnie z obowiązującymi przepisami utrzymano nawierzchnię bezpieczną. W ramach zadania zakupiono i wyłożono geowłókniną oraz dowieziony został piasek jako nawierzchnia bezpieczna pod urządzeniami.

Łączna wartość dofinansowania: 59 040,00 zł.

2.3.3. Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Otrzymaliśmy dofinansowanie w ramach programu Odnowa Dolnośląskiej Wsi na zagospodarowanie boiska sportowego znajdującego się na terenie rekreacyjno - sportowym przy Szkole Podstawowej w Lipie. W ramach zadania wykonano modernizację boiska do piłki nożnej poprzez regenerację trawy, montaż ławeczek pełniących funkcję trybun, a także

wymiany siatek na bramkach oraz piłkochwytach. Dodatkowo nastąpiła renowacja płyty boiska trawiastego do piłki siatkowej poprzez odtworzenie nawierzchni trawiastej. Przy boiskach znajduje się teren zielony w postaci skweru, który również został zagospodarowany. Na istniejącym skwerze zostały nasadzone drzewa i krzewy miododajne, zamontowano ławostół oraz tablicę i słupek edukacyjny, na których znajdują się informacje o pszczołach i roślinach miododajnych.

Całkowita wartość inwestycji: 66 000,00 zł, kwota dofinansowania wyniosła 33 000,00 zł.

2.3.4. Remont świetlicy wiejskiej w Wolbromku

Inwestycja rozpoczęta została w 2024 r., a jej zakończenie miało miejsce w styczniu 2025r. Celem zadania była modernizacja budynku świetlicy w celu poprawy jego stanu technicznego, wykonano między innymi: renowację elewacji budynku, wykonano instalację klimatyzacji i wentylacji sali głównej, wymianę istniejącego źródła ciepła, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz nowe zagospodarowanie terenu. Cel projektu: poprawa jakości życia społecznego i kulturalnego mieszkańców wsi.

Wartość zadania: 699 455,58 zł,

Kwota dofinansowania: 588 000,00 zł.

2.3.5. „Dostępny samorząd 2.0”

Projekt dotyczy zwiększenia dostępności usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami poprzez działania o charakterze szkoleniowo-doradczym, wsparcie w zakresie wdrożenia Standardów Dostępności w Samorządzie oraz grant w wysokości ok 300 000,00 zł przeznaczony na dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w wymiarze

architektonicznym, Informacyjno-komunikacyjnym oraz cyfrowym wybranego budynku. Zaplanowane do realizacji jest w 2025 r.

Szczegółowy opis innych inwestycji w zakresie inwestycji drogowych znajduje się w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024r.

III. KULTURA, SPORT I REKREACJA

III.1. Informacje ogólne

Podobnie jak w latach ubiegłych życie kulturalne gminy Bolków w 2024 r. było organizowane przede wszystkim przez Centrum Kulturalno -Biblioteczne Gminy Bolków przy udziale lokalnych świetlic wiejskich, organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.

Głównym celem działalności Centrum Kulturalno-Bibliotecznego Gminy Bolków jest zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze i do jej tworzenia. Centrum Kulturalno-Bibliotecznego Gminy Bolków realizuje swojej statutowe zadania poprzez edukację, wychowanie, upowszechnianie kultury i rozwój czytelnictwa. W tym celu współdziała z innymi instytucjami kultury, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami i innymi podmiotami działającymi w sferze kultury i oświaty.

Upowszechnianie kultury jak i edukacja kulturalna kierowana dla mieszkańców Gminy Bolków to działania polegające na udziale mieszkańców w różnych przedsięwzięciach i inicjatywach CKB. Częstotliwość tych działań ma charakter cykliczny bądź okazjonalny. Oferta z zakresu edukacji kulturalnej zwiększyła się w porównaniu do lat ubiegłych. Polega ona na warsztatach grupowych bądź indywidualnych ale także na propozycji filmowej, która daje możliwości rozbudzania pasji, uzdolnień i zainteresowań. Jest doskonałą okazją do dyskusji, wymiany doświadczeń, nauki i wspólnego działania. Nacisk zostaje położony na ofertę dla najmłodszych i młodzieży aby kształtować nawyk uczestniczenia w kulturze.

Sporą część działań stanowią działania prowadzone poprzez strony internetowe. Uczeń doświadczeniem, wykorzystujemy kompetencje pozyskane podczas pandemii i stale publikujemy aktywności interdyscyplinarne i dedykowane do Internetu.

III.2. Realizowane projekty

III.2.1. Projekt Nowe Horyzonty

Projekt Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej prowadzony jest od 2021 roku i cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Biorą w nim udział uczniowie szkół podstawowych. W inicjatywie uczestniczą uczniowie szkół podstawowych z Bolkowa, Sadów Górnych, Kaczorowa i Pogwizdowa oraz przedszkolaki i podopieczni Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bolkowie. Od stycznia dzieci miały okazję oglądać interesujące filmy dostosowane do ich wieku. W 2024 roku nasze kino odwiedzano w ramach projektu **1 718** razy.

III.2.2. Projekt „Mała książka - wielki człowiek”

Projekt skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym realizowany jest w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka - wielki człowiek” we współpracy z bibliotekami publicznymi. Celem akcji jest zachęcenie rodziców do regularnych wizyt w bibliotekach oraz codziennego czytania z dziećmi. Każdy przedszkolak, który odwiedzi bibliotekę uczestniczącą w projekcie, otrzyma w prezencie unikalną Wyprawkę Czytelniczą, która pomoże rozpocząć przygodę z książkami.

III.2.3. Kino za rogiem

W 2024 roku kino zorganizowało **2378 projekcji**, oferując widzom różnorodny repertuar, obejmujący zarówno klasykę kina, jak i najnowsze produkcje filmowe. Dzięki kameralnej atmosferze i dostosowanemu do potrzeb społeczności repertuariowi, kino stało się ważnym punktem na kulturalnej mapie Gminy Bolków, przyczyniając się do aktywizacji i integracji mieszkańców.

W 2024 roku został zakupiony ekran do projekcji filmów w plenerze. Całość przedsięwzięcia polega na zawianiu umowy partnerskiej pomiędzy CKB a Muzeum Karkonoskim, które udostępnia do projekcji projektor. Partnerstwo dzieli koszty na pół, a mieszkańcom daje dwukrotną ilość wydarzeń.

III.2.4. Kampania społeczna „Cała Polska czyta dzieciom”

Od 2001 roku Fundacja ABCXXI prowadzi kampanię społeczną **„Cała Polska czyta dzieciom”**, której działania promocyjne, informacyjne i reklamowe przyczyniają się do rosnącego zaangażowania rodziców w proces wychowawczy. Kampania stała się ważnym elementem życia kulturalnego wielu miejscowości, integrując różne pokolenia oraz przedstawicieli różnych zawodów. Dzięki pracy liderów-wolontariuszy, propagujących codzienne czytanie w domach i szkołach, oraz wsparciu partnerów finansowych i promocyjnych, sukcesywnie wzrasta świadomość społeczna na temat znaczenia czytania w rozwoju dzieci.

III.2.5. Program „WYCHOWANIE PRZEZ CZYTANIE”

W ramach działań promujących czytelnictwo realizowany jest także program **„WYCHOWANIE PRZEZ CZYTANIE”**, skierowany do uczniów klas V–VIII szkół podstawowych. Program ten ma na celu wspieranie rozwoju moralnego młodzieży oraz popularyzację wartościowej literatury. Dzięki odpowiednio dobranym treściom uczniowie nie tylko rozwijają zainteresowanie czytaniem, ale również kształtują pozytywne postawy i wartości.

III.2.6. Dostęp do ebooków i audiobooków poprzez Legimi

W ramach konsorcjum bibliotek publicznych na Dolnym Śląsku, Centrum Kultury w Bolkowie przystąpiło do współpracy z platformą Legimi, oferując użytkownikom bezpłatny dostęp do szerokiej bazy ebooków i audiobooków. Dzięki temu mieszkańcy gminy zyskali możliwość korzystania z różnorodnych zasobów literackich dostępnych w aplikacji Legimi.

W okresie sprawozdawczym z tej formy dostępu do książek skorzystały **33 osoby**, które łącznie wypożyczyły **1508 utworów**, w tym **1267 ebooków** oraz **241 audiobooków**. Darmowe kody dostępu były udostępniane użytkownikom biblioteki na bieżąco, co przyczyniło się do zwiększenia zainteresowania literaturą oraz popularyzacji nowoczesnych form czytelnictwa.

III.3. Pozyskane środki Centrum Kulturalno-Bibliotecznego Gminy Bolków

Dofinansowanie zewnętrzne odgrywa kluczową rolę w realizacji działań na rzecz upowszechniania książek, czytelnictwa, wiedzy i informacji. Pozyskane środki pozwalają na organizację inicjatyw kulturalnych, edukacyjnych oraz rozwój infrastruktury bibliotecznego, co przyczynia się do zwiększenia dostępności zasobów dla szerokiego grona odbiorców. Wśród wniosku, które uzyskały dofinansowanie można wymienić:

- wnioski wzmacniające czytelnictwo:
 - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025 finansowany z środków pochodzących z Biblioteki Narodowej – projekt: „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych,
 - Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025 finansowany z środków pochodzących z Biblioteki Narodowej – projekt: „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych
- wnioski wzmacniające działalność kulturalną:
 - środki finansowe z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „**Infrastruktura Domów Kultury**” oraz wypracowanym środkiem własnym z lat ubiegłych, CKB zrealizowało modernizację Sali widowiskowej;
 - środki finansowe z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „**Kultura-Interwencje**”, w ramach którego wzmocniono tożsamość lokalnej społeczności oraz promowanie uczestnictwa w kulturze. Działania projektowe koncentrowały się również na upamiętnianiu polskiego dziedzictwa historycznego poprzez angażowanie społeczności lokalnej, w szczególności młodzieży, we współpracę z podmiotami działającymi w obszarze kultury i dziedzictwa narodowego.

Szczegółowy opis zrealizowanych inicjatyw, imprez, wydarzeń czy konkursów został przedstawiony w sprawozdaniu merytorycznym z działalności Centrum Kulturalno-Bibliotecznego Gminy Bolków, którego treścią można zapoznać się w załączniku nr 2 do Zarządzeniu Nr 41/2025 Burmistrza Bolkowa z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie przedstawienia z wykonania budżetu Gminy Bolków za 2024 r.

III.4. Działalność organizacji pozarządowych w zakresie sportu

Przyjęty Uchwałą Nr LX/439/23 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 30 listopada 2023 r. roczny Program współpracy Gminy Bolków na 2024 r. z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w którym jednym z priorytetowych zadań publicznych wpisane zostało upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, utrzymanie obiektów sportowych.

W ramach tego zadania przekazaliśmy środki z budżetu gminy w ramach ogłoszonego otwartego konkursu ofert na realizację w 2024 r. zadań publicznych do realizacji na terenie gminy Bolków wysokości:

- Akademia Bolko Bolków otrzymała wsparcie w wysokości 20 000,00 zł,
- M-GLKS „Piaś” Bolków otrzymał wsparcie w wysokości 20 000,00 zł,
- Klub Tenisa Stołowego Wolbromek otrzymał wsparcie w wysokości 25 000,00 zł,
- LKS „Nysa” Kłaczyna otrzymał wsparcie w wysokości 15 000,00 zł,
- LZS w Lipie otrzymał wsparcie 40 000,00 zł do wykorzystania na dwa zadania.

Współpraca Gminy Bolków z organizacjami pozarządowymi w znaczący sposób wpływa na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez przekazanie dotacji, w ramach której oferowane są dla mieszkańców Gminy różnego rodzaju przedsięwzięcia upowszechniające kulturę fizyczną.

IV. OŚWIATA I WYCHOWANIE

IV.1. Informacje ogólne

Gmina Bolków jest organem prowadzącym dla czterech szkół podstawowych, w których realizowany jest również proces wychowania przedszkolnego oraz jednego przedszkola samorządowego. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny dla placówek publicznych i niepublicznych jest Kuratorium Oświaty w Legnicy.

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Bolków:

- Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie,
- Szkoła Podstawowa im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie,
- Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie,
- Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych,
- Przedszkole Samorządowe w Bolkowie.

Jednostką oświatową jest również Niepubliczny Punkt Przedszkolny.

Dodatkowo funkcjonującą jednostką organizacyjną zajmującą się sprawami oświaty jest:

- Gminno-Miejski Zespół Obsługi Szkół w Bolkowie.

W 2024 r. wpisano do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych podmiot - **Klub Dziecięcy Bąbel w Bolkowie** – prowadzony przez Fundację Czas Start.

Klub ma miejsce dla 24 dzieci, które ukończyły pierwszy rok życia i stanowi ogromne wsparcie dla młodych rodziców. Gmina przeznaczyła na ten cel swój obiekt znajdujący się przy ul. Rycerskiej i służyła wsparciem dla Fundacji zarówno merytorycznym jak i dotacyjnym. Pobyt dzieci w Klubie jest dofinansowany z programu „Maluch+”/„Aktywny Maluch”.

Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i przedszkoli na terenie gminy Bolków sumarycznie rok do roku ma tendencję malejącą. Nagły spadek liczb uczniów uczęszczających do szkół podstawowych na terenie gminy, który miał miejsce w roku szkolnym 2023/2024 spowodowany był funkcjonowaniem jednej klasy ósmej w Szkole Podstawowej w Bolkowie.

Lp.	Nazwa szkoły/przedszkola	2021/2022	2022/2023 ¹	2023/2024	2024/2025
1.	Szkoła Podstawowa w Bolkowie	476	444	398	457
	Oddział przedszkolny	96	116	115	110
2.	Szkoła Podstawowa w Kaczorowie	71	68	63	64
	Oddział przedszkolny	18	25	25	20

3.	Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych	64	64	53	46
	Oddział przedszkolny	14	17	15	12
4.	Szkoła Podstawowa w Lipie	67	72	59	69
	Oddział przedszkolny	29	22	33	33
5.	Przedszkole Samorządowe w Bolkowie	94	92	97	98
6.	Niepubliczny punkt przedszkolny	13	9	13	11
Razem		942	929	871	920

IV.2. Finansowanie oświaty

IV.2.1 Informacje ogólne

Wydatki na oświatę w dalszym ciągu stanowią znaczącą pozycję w ogólnych wydatkach budżetu Gminy Bolków. Gmina otrzymuje subwencję oświatową na prowadzenie szkół. Subwencja oświatowa nie pokrywa wszystkich wydatków ponoszonych przez gminę na finansowanie tego właśnie zadania. W związku z powyższym niezbędne jest zabezpieczenie w budżecie gminy własnych środków na realizację tej dziedziny właśnie zadania własnego.

Wydatki bieżące zostały zaplanowane w kwocie 21 415 793,01 zł, zaś zrealizowane w kwocie **20 891 046,56 zł**, w rezultacie stopień realizacji wydatków bieżących wyniósł 97,55%. Z ogólnej kwoty wydatkowanej na oświatę kwotę 16 346 705,07 zł stanowią wydatki poniesione na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

Struktura poniesionych wydatków dotyczących funkcjonowania jednostek oświatowych

Nazwa jednostki	Wydatki poniesione w 2023 r.	wydatki poniesione w 2024 r.
Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie	6 632 263,09 zł	8 234 152,14 zł
Wynagrodzenia i składniki od nich naliczane	5 449 660,44 zł	6 636 810,78 zł
Szkoła Podstawowa im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie	2 062 505,43 zł	2 589 141,07 zł
Wynagrodzenia i składniki od nich naliczane	1 707 685,20 zł	2 168 394,62 zł
Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie	1 575 710,39 zł	1 966 458,20 zł
Wynagrodzenia i składniki od nich naliczane	1 312 097,47 zł	1 679 912,85 zł
Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych	1 440 808,71 zł	1 931 679,67 zł

Wynagrodzenia i składniki od nich naliczane	1 230 114,50 zł	1 669 237,21 zł
Przedszkole Samorządowe	1 173 816,63 zł	1 506 653,82 zł
Wynagrodzenia i składniki od nich naliczane	971 369,70 zł	1 261 973,86 zł
Oddziały Przedszkolne przy szkołach podstawowych	1 437 913,15zł	1 784 023,70 zł
Wynagrodzenia i składniki od nich naliczane	1 249 132,31 zł	1 551 271,02 zł

IV.2.2 Dowóz uczniów

Gminno-Miejski Zespół Obsługi Szkół w Bolkowie odpowiadał za organizowanie usług transportowych związanych z dowozem uczniów do szkół a jednocześnie za prowadzenie nadzoru nad sprawnym dowozem uczniów do placówek oraz zapewnieniu opieki podczas dowozu. Od września 2023 r. Gmina Bolków została organizatorem transportu publicznego.

Na działalność dowozu uczniów do szkół zaplanowano w wysokości **264 730,00 zł**, a wydatkowano **219 581,75 zł**, co stanowi 82,95% środków przewidzianych na to zadanie. W ramach wydatkowanych środków znajdują się koszty poniesione m.in. na:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane opiekunów	149 206,38 zł,
- dowóz uczniów do SOSzW w Jaworze	47 424,00 zł,
- dowóz uczniów do SOSzW (ZSiP w Bolkowie)	2 424,48 zł,
- koszt zwrotu dowozu dziecka prywatnym samochodem	19 901,44 zł.

IV.2.3. Funkcjonowanie stołówki przedszkolnej

Na działalność stołówki przy przedszkolu zaplanowano środki finansowe w wysokości **377 253,00zł**, a w 2024r. wydatkowano kwotę **353 466,46 zł**, co stanowi 93,69 % środków przewidzianych na to zadanie.

IV.2.4. Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli

Na działalność doksztalcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli zaplanowano środki w wysokości **75 096,00 zł**, a wydatkowano w 2024r. kwotę **68 422,37 zł**, co stanowi 91,11 % środków przewidzianych na to zadanie.

Wyżej wymienioną kwotę wydatkowano na: materiały szkoleniowe, prowizje bankowe, zadania wspomagające pracę nauczycieli, dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli i szkolenia nauczycieli.

W poszczególnych placówkach wydatkowano:

• Szkoła Podstawowa w Bolkowie	41 793,40 zł
• Szkoła Podstawowa w Kaczorowie	10 264,00 zł
• Szkoła Podstawowa w Lipie	6 299,80 zł
• Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych	6 377,17 zł
• Przedszkole Samorządowe w Bolkowie	3 688,00 zł

IV.2.5. Organizacja specjalnych potrzeb edukacyjnych

Na realizację w/w zadań w 2024r. zaplanowano środki w kwocie **905 399,00 zł**, a wykonanie w 2024r. wynosi **868 470,35 zł**, co stanowi 95,92 %. Na realizację tych wydatków składają się płace z pochodnymi nauczycieli prowadzących zajęcia specjalistyczne dla uczniów z orzeczeniem oraz wydatki rzeczowe związane z wyposażeniem szkół przeznaczone dla uczniów niepełnosprawnych. Realizacja tych wydatków przedstawia się następująco:

- Szkoła Podstawowa w Bolkowie 699.218,42 zł
- Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych 81.720,67 zł
- Szkoła Podstawowa w Kaczorowie 87.531,26 zł

IV.2.6. Funkcjonowanie świetlic szkolnych

W ramach świetlic szkolnych prowadzi się działalność polegającą na zajęciach dydaktyczno-wychowawczych takich jak: plastyka, przygotowanie techniczne, gry i zabawy, pomoc w odrabianiu lekcji. Na działalność związaną z funkcjonowaniem świetlicy przy placówkach szkolnych w Bolkowie, Kaczorowie, Lipie i Sadach Górnych zaplanowano środki w wysokości **837 317,32 zł**, a wydatkowano w 2024r. kwotę **803 059,30 zł**, których wykonanie wyniosło 95,91%.

Wydatki poniesione przez poszczególne szkoły:

Nazwa szkoły	Wydatki poniesione w 2023 r.	Wydatki poniesione w 2024 r.
Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie	558 426,54 zł,	692 708,07 zł
Szkoła Podstawowa im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie	153 825,46 zł	183 784,18 zł
Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie	72 202,94 zł	125 290,67 zł
Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych	18 604,36 zł	18 478,57 zł

IV.2.7. Niepubliczny Punkt Przedszkolny

Punkt Przedszkolny został wpisany do ewidencji podmiotów prowadzących niepubliczne formy wychowania przedszkolnego w Gminie Bolków, zaświadczeniem wydanym przez Burmistrza Bolkowa z dnia 5 września 2011 r.

Zajęcia wychowania przedszkolnego prowadzone są w jednej grupie, liczącej do 14 dzieci. Punkt przedszkolny funkcjonuje przez 12 miesięcy w roku w dni robocze od poniedziałku do piątku.

Dotacja podmiotowa z budżetu dla Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w 2024 roku została przekazana w wysokości **125 254,82 zł**.

IV.2.8. Wydatki związane z tytułu uczęszczania dziecka zamieszkałego na terenie Gminy Bolków, a uczęszczającego do przedszkola na terenie innej gminy

Na zakup usług przez samorząd terytorialny od innych jednostek samorządu terytorialnego (wydatki związane z tytułu uczęszczania dziecka zamieszkałego na terenie Gminy Bolków, a uczęszczającego do przedszkola na terenie innej gminy) Gmina Bolków poniosła koszty w wysokości **123 533,72 zł**.

Szczegółowy wykaz kierunków uczęszczania dzieci z terenu gminy Bolków przedstawiam poniżej:

Podział wydatkowanych kwot na ten cel:

Nazwa gmina	Liczba dzieci	Kwoty
Miasto Wałbrzych	1	7 128,10 zł
Gmina Dobromierz	2	5 279,92 zł
Gmina Jawor	1	4 239,96 zł
Gmina Paszowice	2	10 178,88 zł
Gmina Marciszów	1	3 924,18 zł
Gmina Wojcieszów	4/3/2	42 283,36 zł
Miasto Jelenia Góra	2/1	21 996,04 zł
Gmina Stare Bogaczowice	4/2/3	16 941,88 zł
Gmina Strzegom	1	6 659,28 zł
Gmina Janowice Wielkie	1	697,60 zł
Gmina Szczawno Zdrój	1	4 204,52 zł
RAZEM		123 533,72 zł

Do Przedszkola Samorządowego w Bolkowie, do Oddziału Przedszkolnego w Szkole Podstawowej im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie, do Przedszkola przy Szkole Podstawowej im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie, oraz do Niepublicznego Punktu Przedszkolnego w Bolkowie uczęszczali dzieci sąsiednich gmin, których wykaz przedstawiam poniżej:

Kwoty otrzymane do budżetu z poszczególnych gmin:

Nazwa gminy	Liczba dzieci	Kwoty
Gmina Janowice Wielkie	1	3 644,40 zł
Gmina Wojcieszów	1/2	8 166,34 zł
Gmina Marciszów	2/1	37 443,01 zł
Gmina Dobromierz	1	640,84 zł
Gmina Paszowice	1/2	17 690,58 zł
Gmina Jawor	1	3 188,85 zł
Miasto Wałbrzych	1	8 904,69 zł
RAZEM		79 694,31 zł

IV.2.9. Stypendia Burmistrza Bolkowa

IV.2.9. Stypendia Burmistrza Bolkowa

Przyznane zostały w 2024 r. stypendia za wybitne osiągnięcia sportowe oraz artystyczne. Stypendium sportowe otrzymało czworo uczniów ze Szkoły Podstawowej im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie oraz trzech uczniów ze Szkoły Podstawowej im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie. Stypendium artystyczne uzyskała jedna osoba ze Szkoły Podstawowej w Kaczorowie.

IV.2.10. Projekty realizowane w poszczególnych placówkach

IV.2.11.1. „Podróże z klasą”

Organizacja trzech trzydniowych wycieczek z programu **„Podróże z klasą”** dla uczniów ze Szkoły Podstawowej im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie. Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 90 tys. zł, w ramach tych środków uczniowie zwiedzili m.in. Kraków, Wadowice, Wieliczkę, Gniezno i Biskupin.

IV.2.11.2. Realizacja projektu „Umiem pływać”

Współfinansowanie projektu **„Umiem Pływać”** dla uczniów ze Szkoły Podstawowej w Bolkowie, dzięki programowi zorganizowaliśmy darmowe lekcje pływania dla 30 uczniów z klas III. To projekt realizowany przez Dolnośląską Federację Sportu, współfinansowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, Samorząd Województwa Dolnośląskiego i Gminę Bolków. Zajęcia odbywały się na Krytej Pływalni „Słowianka” w Jaworze – razem 10 zajęć po 2 godziny lekcyjne pod okiem wykwalifikowanego instruktora.

IV.2.11.3. Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy w szkołach

Na realizację w/w zadań w 2024r. zaplanowano środki w kwocie **905 399,00 zł**, a wykonanie w 2024r. wynosi **868 470,35 zł**, co stanowi 95,92 %. Na realizację tych wydatków składają się płace z pochodnymi nauczycieli prowadzących zajęcia specjalistyczne dla uczniów z orzeczeniem oraz wydatki rzeczowe związane z wyposażeniem szkół przeznaczone dla uczniów niepełnosprawnych. Realizacja tych wydatków przedstawia się następująco:

Nazwa szkoły	Kwota dofinansowania
Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie	699 218,42 zł
Szkoła Podstawowa im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie	87 531,26 zł
Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych	81 720,67zł
RAZEM	868 470,35 zł

IV.2.12 Realizacja programów przez uczniów i dla uczniów

- Nowe Horyzonty w Edukacji Filmowej,
- Program Profilaktyczny „Godzina dla Młodych Główn”,
- Program profilaktyczny „Spójrz inaczej”,
- „Programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki zaburzeń psychicznych, w tym depresji oraz zapobiegania samobójstwom dla dzieci i młodzieży na terenie województwa dolnośląskiego”,
- „Zadbajmy o naszą Planetę – program edukacji ekologicznej w Geoparku Kraina Wygastłych,
- Program wspierający umiejętności społeczno- emocjonalne Uniwersytet Dzieci w Klasie,
- Program wspierający rozwój czytelnictwa „Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury”,
- Program rozwijający zmysły „Gramy Zmysłami”,
- Projektu kształtujący szacunek dla własnego państwa oraz poczucia tożsamości narodowej „Piękna Nasza Polska Cała”,
- Program propagujący edukację przez doświadczanie „Mali Wielcy Odkrywczy”,
- Programy edukacyjne: „Zabawa sztuką”, „#20 minut dla matematyki”, „Klasa w terenie”, „Poznaję technologiczne triki- osiągam świetne wyniki”, „Zdrowo jem, więcej wiem”, Akademia Bezpiecznego Puchatka,
- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Teach Your Kid Money”,
- Kampania „19 dni bez przemocy”,
- „MAMO, TATO, WOLĘ WODE!”-celem programu jest podkreślenie roli wody w codziennej diecie dziecka oraz wspieranie rodziców w kształtowaniu prawidłowych nawyków żywieniowych wśród najmłodszych,
- „CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM”- celem programu jest propagowanie codziennego czytania dziecku dla przyjemności przez minimum 20 minut,

- "Dziel się uśmiechem"- celem projektu jest zwrócenie uwagi na dbanie o higienę i zdrowy tryb życia u dzieci,
- Trzymaj formę,
- Program dla szkół - owoce i warzywa w szkole,
- Ekonomia na co dzień,
- Sprzątanie świata,
- Szkoła do hymnu,
- Narodowe Czytanie,
- Spotkanie z dzielnicowym w ramach przeciwdziałania cyberprzemocy,
- „Nasze Wędrówki po Krainie Wygasłych Wulkanów”,
- Zbiórka karmy dla schroniska dla zwierząt,
- Różowa Skrzyneczka,
- Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego,
- Ogólnopolski Dzień Czystego Powietrza,
- Międzynarodowy Dzień Tolerancji,
- Dzień Autyzmu- solidaryzowanie się z osobami dotkniętymi autyzmem,
- Klasa w terenie – innowacja pedagogiczna,
- Zdrowe odżywianie, sportowe zachowanie,
- ESA – Edukacyjna Sieć Antysmogowa.

V. POMOC SPOŁECZNA

V.1. Podstawowe zadania

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie jest jednostką organizacyjną gminy działający na podstawie uchwały rady gminy, która nadaje mu statut i przekazuje w zarząd określone mienie. Podmiot ten nie ma osobowości prawnej, działa jako gminna jednostka organizacyjna, tworzona na podstawie art 9 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i posiada status jednostki budżetowej.

W 2024 roku pomocą Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w formie świadczeń objętych zostało 262 rodziny, w ramach poszczególnych form pomocy można przyznaną pomoc podzielić na:

Forma pomocy	Ilość osób/rodzin	Wydatkowana kwota
Zasiłki stałe	70	556 046,11 zł
Zasiłki okresowe	114	327 388,70 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotna (opłacana za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej – zasiłek stały)	57	44 100,67 zł
Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt	23	1 149 089,84 zł

Kierowanie do ośrodków wsparcia (schroniska dla bezdomnych) i ponoszenie odpłatności	2	7 644,55 zł
Zasiłki celowe i specjalne celowe	91	8 320,88 zł
Usługi opiekuńcze	30 osób w tym 26 osób samotnych	Kwota odpłatności za godzinę usług opiekuńczych w roku 2023 wynosi 16,84 zł
Praca socjalna	76	
Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	1	600,00 zł

W porównaniu do 2023 r. można zauważyć spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, zauważalny jest wzrost osób korzystających z usług opiekuńczych.

Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie w ramach swoich zadań realizuje również zadanie będące zadaniami zleconymi gminie:

- **Pomoc państwa w zakresie dożywiania**

Na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024r. wydatkowano **96 856,85zł.** w tym środki z budżetu gminy – **40 515,85 zł.**, z dotacji celowej z budżetu państwa – **56 341,00 zł.** Zrealizowano łącznie **7820 świadczeń** w tym 7808 posiłków i 12 zasiłków celowych.

Pomoc w formie posiłku otrzymało **72 dzieci i 1 osoba dorosła.** Zasiłek celowy na zakup żywności otrzymała **1 osoba.**

Ze środków przekazywanych w ramach Programu GMOPS udzielił wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wys. 200% kryterium.

- **Świadczenie rodzinne**

Wypłacane na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych. Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka /tzw. Becikowe/;
- świadczenie rodzicielskie;
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.

W 2024 r. GMOPS w Bolkowie wypłacił łącznie świadczenia rodzinne na kwotę **3 231 024,58 zł** oraz **319 278,23 zł** za składki na ubezpieczenia społeczne.

- **Fundusz alimentacyjny**

Wypłacany na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2024 r wypłaconych zostało 1 188 świadczeń na łączną kwotę **480 500,19 zł.**

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych za I-XII 2024 r. – 153 876,05 zł,

Budżet państwa – 125 922,73 zł w tym odsetki – 83 992072 zł,

Organ wierzyciela – 27 953,32 zł.

- **Świadczenia wychowawcze**

Wypłacane są na podstawie z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Począwszy od roku 2022 przyznawanie i wypłata świadczeń wychowawczych realizowana jest przez ZUS. Natomiast ośrodki pomocy społecznej realizują sprawy rozpoczęte przed rokiem 2022. Należą do nich głównie sprawy podlegające przepisom o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w związku z zatrudnieniem rodzica lub opiekuna dziecka poza granicami PR. Organem właściwym w takich sprawach jest Marszałek Województwa Dolnośląskiego, natomiast ośrodki pomocy społecznej są realizatorami wypłat. W 2024r. DUW we Wrocławiu wydał 7 rozstrzygnięć w sprawie świadczeń wychowawczych mieszkańców naszej gminy zatrudnionych na terenie UE.

Łączny koszt świadczeń wyniósł: **17 510,00 zł.**

V.2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych

Kontynuowaliśmy rozpoczętą w 2023 r. realizację dwóch projektów finansowanych w całości z Funduszu Solidarnościowego, które cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców Gminy.

- **Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnościami edycja 2024**

Projekt ten skierowany jest do osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, które wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Osobom tym zostali przydzieleni opiekunowie, którzy wspierali swych podopiecznych w wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym. Opiekunowie natomiast w ramach podpisanych z GMOPS umów-zleceń otrzymywali za swoją pracę z osobami z niepełnosprawnościami, realne wynagrodzenie.

W roku 2024 uczestnikami programu AOOzN były 24 osoby zamieszkujące na terenie gminy Bolków legitymujące się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, które czynnie korzystały ze wsparcia swoich asystentów.

Dzięki więc przystąpieniu do projektu, 48 mieszkańców gminy Bolków uzyskało realne wsparcie /24 osoby z niepełnosprawnościami i 24 opiekunów zatrudnionych w ramach umowy-zlecenia/.

Na realizację programu gmina Bolków pozyskała w 100% środki z Funduszu Sprawiedliwości w kwocie **659 035,53 zł.**

- **Opieka Wytchnieniowa edycja 2024**

Ten program skierowany jest do opiekunów osób legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Osoby te otrzymały wsparcie w osobie opiekuna, który swoją pracą mógł wyręczyć je w codziennych czynnościach związanych z opieką nad członkiem rodziny legitymującym się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Z tej formy wsparcia w roku 2024 skorzystało 19 opiekunów osób niepełnosprawnych a tym samym 19 kolejnych osób zostało zaangażowanych na podstawie umowy zlecenia do wspierania.

Na program Opieka Wytchnieniowa edycja 2024 Gmina Bolków pozyskała 100% dofinansowania z Funduszu Solidarnościowego w łącznej kwocie **195 799,38 zł**

W trakcie realizacji obu projektów zaobserwowaliśmy ogromne zainteresowanie mieszkańców Gminy Bolków udziałem w projektach, dlatego też we wrześniu 2024 GMOPS złożył kolejne wnioski do Funduszu Solidarnościowego w celu pozyskania środków na kontynuację i rozszerzenie działań w ramach programów w 2025 r.

VI. PRZEDSIĘWZIĘCIA PRORODZINNE

VI.6.1. Wspieranie rodzin

Podstawowym zadaniem gminy jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Przedmiotowa ustawa wprowadziła funkcje i narzędzia mające pomóc rodzinie w rozwiązaniu problemów wychowawczych, wspierać w wypełnianiu funkcji społecznych.

GMOPS w Bolkowie realizuje postanowienia określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez: realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 oraz współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- **Asystent rodziny**

W roku 2024 GMOPS w Bolkowie zatrudniał jednego asystenta rodziny. Zadaniem asystenta jest kompleksowa opieka nad rodzinami wychowującymi małoletnie dzieci i wymagające przy tym szczególnego wsparcia z uwagi na różnorodne problemy z jakimi się zmagają. Praca asystenta polega na realizacji wszystkich celów stanowiących założenia

Gminnego Programu Wspierania Rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci, poprzez informowanie, wspieranie i umożliwianie dostępu do wszelkich form pomocy.

Pracownicy socjalni ośrodka pomocy społecznej wnioskowali o przydzielenie asystenta rodziny łącznie 12 rodzinom. Po pozytywnym zaopiniowaniu wniosków przez Dyrektora GMOPS, asystent rodziny rozpoczął pracę ze wszystkimi rodzinami wskazanymi przez pracowników socjalnych. W rodzinach tych wychowywało się 37 dzieci.

- **Pieczą zastępczą**

Zadanie wynikające ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej - 10%;
- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 30%;
- w trzecim i każdym następnym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 50%.

W roku 2024 w z terenu Gminy i Miasta Bolków w pieczy zastępczej umieszczonych było 31 dzieci:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej – 13 dzieci;
- w rodzinie zastępczej niezawodowej – 6 dzieci;
- w rodzinie zastępczej zawodowej – 1 dziecko;
- w rodzinnym domu dziecka – 9 dzieci
- w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 2 dzieci.

W roku 2024 kwota wydatkowana na powyższy cel to: **539 902,60 zł**.

- **Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów (stypendia)**

Udzielana jest na podstawie ustawy o systemie oświaty oraz na podstawie regulaminu udzielania pomocy o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Bolków.

W 2024r. Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie wypłacił świadczenia na kwotę **32 071,69 zł** w tym

- dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy wyniosła **25 651,69 zł**.
- środki z budżetu gminy wyniosły **6420,00 zł**

Z takiej formy wsparcia w gminie Bolków skorzystało **26 rodzin** wypłacono stypendia dla **45 uczniów**.

- **Dodatek mieszkaniowy**

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla osób, które mają trudności w wnoszeniu bieżących opłat mieszkaniowych. Jest przeznaczony dla osób spełniających łącznie poniższe trzy warunki, zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Prawo do dodatku mieszkaniowego wraz z ryczałtem na zakup opału przyznaje się na okres 6 miesięcy.

Od 1 stycznia 2024r. do 31 grudnia 2024r. wypłacono **199 886,74 zł** dla 66 gospodarstw domowych.

- **Refundacja podatku VAT dla niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. i do połowy roku 2024 w związku z sytuacją na rynku gazu**

Refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej poniesione wydatki, przysługuje odbiorcy w gospodarstwie domowym który: wykorzystuje jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wpisany lub zgłoszony do o centralnej ewidencji emisyjności budynków, i jest osobą samotnie gospodarującą, której dochód nie przekracza kwoty 2100 zł, lub osobą w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu rodzinnych nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę.

Od 01.01.2024r. do 31.12.2023r. wypłacono refundację podatku VAT dla 39 osób na łączną kwotę **18 515,56 zł**.

- **Karta Dużej Rodziny**

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

W 2024 roku złożono 36 wniosków dla rodzin z Gminy Bolków. Wydano 67 karty.

Szczegółowy opis realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Bolków na lata 2024 – 2026 zawarty jest w sprawozdaniu z realizacji programu.

VI.6.2. Patologie społeczne – wspieranie rodzin obarczonych problemami

VI.6.2.1. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Bolków na lata 2024- 2027

Realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Bolków na lata 2024 – 2027 prowadził Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie. Celami Programu są zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Bolków, zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Założone cele w roku 2024 r. były realizowane poprzez kontynuację :

- 1) działalności Zespołu Interdyscyplinarnego odpowiedzialnego za tworzenie lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie, w tym integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, które w tym zakresie funkcjonują w środowisku lokalnym. Ustawowe zadania Zespół realizuje poprzez diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonanie właściwym podmiotom;

- 2) prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”, która jest podstawowym narzędziem wykorzystywanym w procesie obejmowania wsparciem osób dotkniętych różnymi formami przemocy - według danych z Komisariatu Policji w Bolkowie i Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolkowie w roku 2024 r. wszczęto:
 - 30 procedur „Niebieskiej Karty”, w tym:
 - 23 wszczęli funkcjonariusze Policji,
 - 5 zostało wszczętych przez przedstawicieli pomocy społecznej.Ponadto Zespół Interdyscyplinarny poprzez swoją działalność:
 - złożył do Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze wnioski o wgląd w sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą – 8 wniosków,
 - złożył w Prokuraturze Rejonowej w Kamiennej Górze zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk – 2 zawiadomienia;
 - skierował 2 osoby do Gminno- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolkowie w celu objęcia działaniami motywującymi rozpoczęcie leczenia odwykowego;
- 3) prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy, w dużym stopniu adresatami kampanii profilaktycznych byli uczniowie szkół. Warto w tym miejscu wspomnieć o takich akcjach jak:
 - w ramach Kampanii 19 Dni Przeciw Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży w klasach 1-8 i w oddziale przedszkolnym odbył się konkurs plastyczny „Stop przemocy” przygotowano gazetkę o przeciwdziałaniu przemocy,
 - odbyło się jedno spotkanie w policjantem pt. „Przemoc i prześladowanie w Internecie”,
 - ramach Kampanii 19 Dni Przeciw Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży zorganizowano Dzień Pomarańczowej Wstążki oraz obchody Dnia Życzliwości, Dnia Praw Dziecka i Międzynarodowego Dnia Tolerancji. W Przedszkolu Samorządowym w Bolkowie w poszczególnych grupach wiekowych wprowadzono tzw. „kodeksy grupowe” i „ tablice motywacyjne” dotyczące propagowania właściwych zachowań przez dzieci;
- 4) zwiększenie pomocy o ochrony osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny kontynuował zintensyfikowaną pomoc dla osób doświadczających przemocy, która obejmowała diagnozę problemu, ocenę, interwencję i pomoc.

Szczegółowy opis realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Bolków na lata 2024 – 2027 znajduje się w sprawozdaniu z realizacji tego programu.

VI.6.2.2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bolków na rok 2024

Realizację Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bolków na rok 2024 również prowadził Gmino-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie kontynuując działania profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z używania alkoholu oraz innych substancji odurzających.

Realizując program można wskazać m.in.:

- 1) działalność Punktu Konsultacyjnego - w 2024 r. terapeuci zrealizowali 557 wizyt podczas, których przyjęli w sumie 134 osoby. Terapeuci współpracują również z kuratorami sądowymi oraz asystentem rodziny a także pracownikami socjalnymi;
- 2) Pracę Gminno-Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolkowie. W roku 2024 w ramach działalności Komisji odbyły się 24 posiedzenia Komisji, w czasie których:
 - przeprowadzono postępowania wobec 45 osób zgłoszonych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - przeprowadzono 48 rozmów profilaktycznych z osobami zgłoszonymi o nadużywanie alkoholu;
 - 161 razy analizowano sprawy osób zgłaszanych do Komisji i planowano dalsze postępowanie;
 - sporządzono 10 wniosków do biegłych sądowych o wydanie opinii;
 - zaopiniowano 3 wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu;
 - 28 razy zwrócono się do Komisarzatu Policji w Bolkowie o informację dotyczącą zachowania się osoby zgłaszanej;
 - kierowano do Punktu Konsultacyjnego w Bolkowie, Poradni Odwykowych w Jaworze i Kamiennej Górze oraz do Zakładów Lecznictwa Odwykowego w systemie stacjonarym;
 - monitorowano postępowanie osób objętych działaniami Komisji, mających na celu zachęcanie osoby do powstrzymywania się od spożycia alkoholu, Komisja współpracowała w tym zakresie z terapeutami i psychologiem;
 - informowano osoby i rodziny o możliwości korzystania z różnych form pomocy terapeutycznej;
 - członek Komisji brał udział w zebraniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w spotkaniach grup roboczych;
- 3) Wydatkowano środki finansowe na kwotę 89 054,90 zł na realizację programów profilaktyczno - terapeutycznych przez podmioty uprawnione do realizacji zadań oraz przez organizacje pozarządowe. W ramach tych środków:
 - KTS WOLBROMEK – realizacja profilaktycznych programów psycho-edukacyjnych oraz wychowawczo rozwojowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Gminy Bolków zagrożonych narkomanią. Koszt 25 000,00 zł,
 - ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA- Realizacja profilaktycznych programów opiekuńczo- wychowawczych i psycho-edukacyjnych w zakresie problemów

alkoholowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Gminy Bolków. Program profilaktyczno-terapeutyczny „Dobrze, że jesteś!”. Koszt 15 000,00 zł,

- ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA- Realizacja profilaktycznych programów opiekuńczo- wychowawczych i psycho-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Gminy Bolków zagrożonych narkomanią. Program profilaktyczno-terapeutyczny „Być sobą, być wolnym!” Koszt 15 000,00 zł,
- LKS NYSA KŁACZYNA- Realizacja profilaktycznych programów opiekuńczo- wychowawczych i psycho-edukacyjnych w zakresie problemów alkoholowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Gminy Bolków- „Aktywnie i sportowo z profilaktyką w Gminie Bolków”. Koszt: 15 000,00 zł,
- KTS WOLBROMEK- projekt „Taneczna Metamorfoza- Taniec to tylko początek”. Koszt 9854,90 zł,
- KTS WOLBROMEK – zadanie „Bolkowski Bieg Niepodległości”. Koszt 9 200,00 zł.

Szczegółowy opis realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bolków na rok 2024 znajduje się w sprawozdaniu z realizacji tego programu.

VII. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

VII.1. Informacje ogólne

Zadania na rzecz zabezpieczenia ładu i porządku publicznego oraz zwalczania przestępczości na terenie gminy realizuje Komenda Powiatowa Policji w Jaworze. Z kolei zadanie własne gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej realizowane jest za pomocą JOT (jednostek operacyjnotechnicznych) wyłonionych ze składu ochotniczych straży pożarnych.

VII.2. Działalność Policji

W 2023 roku wszczęto ogółem 159 postępowań przygotowawczych, a w 2023 roku 162, co dało dynamikę na poziomie 98,15 %.

Dzięki podjętym działaniom w 2024 roku spośród przestępstw najbardziej dokuczliwych dla mieszkańców najskuteczniej ograniczono liczbę przestępstw w kategorii:

• kradzież mienia	- dynamika	137,5 % - 11 szt. (2023r. – 8 szt.),
• kradzież samochodu	- dynamika	100,00 % - 1 szt. (2023r. – 1 szt.)
• kradzież z włamaniem	- dynamika	200,00 % - 12 szt. (2023r. - 6 szt.),
• rozbój	- dynamika	0,00 % - 0 szt. (2023r. – 1 szt.)
• uszkodzenie mienia	- dynamika	75,00 % - 3 szt. (2023r. – 4 szt.),
• bójki i pobicia	- dynamika	0,00 % - 0 szt. (2023r. – 2 szt.),
• przestępstwa narkotykowe	- dynamika	60,00% - 9 szt. (2023r. – 15 szt.).

W ramach swojej działalności policjanci Komisariatu Policji w Bolkowie w 2024 r.:

- przeprowadzili łącznie 1 945 interwencji (2023 r.-1 316),
- w tym w miejscach publicznych 1 798 (2023 r.-1 183), domowe 147 (2023 r.-114);
- wylegitymowali 4 428 osób (2023 r. – 4 630);
- zatrzymali 61 dowodów rejestracyjnych (2023 r. - 82); zatrzymali 17 praw jazdy (2023 r. - 14);
- przeprowadzili 1 420 kontroli pojazdów (2023 r. – 1 576);
- zatrzymali na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu 96 sprawców przestępstw (2023 r. - 92);
- wykonali 97 doprowadzeń (2023 r. - 93).

W ramach współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, samorządem realizowane były programy prewencyjne takie jak:

- w ramach edukacji prawnej i wiktymologicznej przeprowadzono spotkania z uczniami przedszkoli, szkół, rodzicami i nauczycielami, wychowankami Domu Dziecka w Bolkowie prowadząc akcje: „ Bezpieczna droga do szkoły 2024 r.” , „ Bezpieczne wakacje 2024 r.”, „Zima 2024/2025” , „Bezpieczne Ferie 2024”. Dzielnicy przeprowadzili pogadanki z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym z dziećmi przedszkoli oraz szkół podstawowych na terenie gminy Bolków;
- nie stwarzaj okazji – razem przeciwko kradzieżom – w ramach tego programu prowadzono działania mające na celu upowszechnianie wśród mieszkańców Gminy Bolków wiedzy na temat właściwego zabezpieczenia mienia przed kradzieżami i podniesienia poziomu świadomości w tym zakresie oraz ograniczenia liczby zdarzeń w tym temacie;
- „Profilaktyka zagrożeń społecznych” – celem programu jest zapobieganie przestępczości nieletnich przede wszystkim tej związanej z uzależnieniami (podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży szkolnej o zagrożeniach wynikających z uzależnienia od substancji psychoaktywnych, palenia papierosów czy spożywania alkoholu), cyberprzemocy oraz kradzieży;
- „Bezpieczeństwo Seniorów” – celem programu jest poprawa bezpieczeństwa seniorów poprzez ograniczenie przestępstw powszechnych skierowanych głównie wobec osób starszych i samotnie mieszkających. Oszustwa popełniane tzw. metodą „na wnuczka” czy „policjanta” zmieniają formę „na prokuratora” czy „funkcjonariusza CBŚP”.

VII.3. Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych

VII.3.1. Informacje ogólne

W 2023 r. na terenie gminy Bolków znajdowało się 9 jednostek ochrony przeciwpożarowej (8 jednostek ochotniczych straży pożarnych oraz 1 ochotnicza jednostka ratowniczo-gaśnicza). W sprawozdawczym roku w KSRG były 3 jednostki z terenu gminy:

- **Ochotnicza Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Bolków – dołączyła w 2024 r.**
- OSP w Sadach Dolnych,
- OSP w Starych Rochowicach
- OSP w Kaczorowie

VII.3.2. Wsparcie finansowe (dotacje)

W 2024 r. w ramach dotacji z budżetu państwa na zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej działających w ramach KSRG jednostki OSP otrzymały:

- OSP Sady Dolne otrzymała łącznie 7 306,00 zł. Kwotę przeznaczono na zakup detektora wielogazowego, parawanu, zbiornika przenośnego na wodę.
- OSP Stare Rochowice otrzymała łącznie 7 306,00 zł. Kwotę przeznaczono na zakup lancy, linki ratowniczej, 2 pasów transportowych, 2 łonż regulowanych, koca gaśniczego, 2 karabinków, 2 podpinek, radiotelefonu przenośnego + mikrofonogłośnikiem.
- OSP Kaczorów otrzymała łącznie 7 306,00 zł. Kwotę przeznaczono na zakup ubrania specjalnego, obuwia strażackiego, kominiarki, hełmu, noszaka do węży, dysków sygnalizacyjnych.

W roku 2024 dofinansowanie MSWiA na „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych” otrzymały jednostki OSP spoza KSRG:

- OJRG Bolków – 3 000,00 zł – Kwotę przeznaczono na zakup drabiny.
- OSP Lipa – 2 500,00 zł – Kwotę przeznaczono na zakup ubrania specjalnego.
- OSP Mysłów – 5350,00 zł – Kwotę przeznaczono na remont strażnicy.
- OSP Sady Górne – 1300,00 zł – kwotę przeznaczono na zakup prądownicy wodnej,
- OSP Wierzchosławice – 1 000,00 – kwotę przeznaczono na zakup nożyc do prętów, hydronetki, koca gaśniczego, zbijaka do szyb.

Łącznie z dotacji MSWiA:

- w 2024 r. **14 650,00 zł**
- w 2023 r. **45 522,00 zł**
- w 2022 r. **291 384,00 zł**
- w 2021 r. **10 400,00 zł**
- w 2020 r. **29 454,00 zł**
- w 2019 r. **5 972,00 zł**
- w 2018 r. **122 513,00 zł**

VII.3.2.1. Budżet Gminy

Z środków budżetu gminy na Ochotnicze Straże Pożarne funkcjonujące na terenie gminy Bolków wydatkowano środki związane z utrzymaniem bieżącym OSP w stałej gotowości w kwocie **267 495,85 zł**.

Nazwa jednostki	Wydatkowana kwota
OJRG Bolków	72 501,14 zł
OSP KSRG Kaczorów	40 307,48 zł
OSP KSRG Stare Rochowice	33 674,44 zł
OSP KSRG Sady Dolne	37 868,71 zł
OSP Lipa	14 098,03 zł
OSP Mysłów	25 682,33 zł
OSP Wierzchosławice	40 058,15 zł
OSP Wolbromek	2 548,74 zł
OSP Sady Górne	756,83 zł
Razem	267 495,85 zł

VII.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w Gminie Bolków

VII.4.1. Bezpieczeństwo pożarowe i powodziowe

W ramach poprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego i przeciwpowodziowego w 2024r.:

- systematyczne doposażanie jednostek OSP z terenu Gminy Bolków – sukcesywna wymiana zużytego sprzętu, dofinansowywanie z budżetu Gminy Bolków zakupów nowego sprzętu i umundurowania. Zakupy przy wykorzystaniu środków zewnętrznych oraz własnych jednostek: m.in. używany lekki samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Wierzchosławice, używany lekki samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Kaczorów,
- dofinansowywanie remontów remiz strażackich oraz infrastruktury towarzyszącej – termomodernizacja remizy OSP Mysłów,
- propagowanie pozytywnych zachowań dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju konkursy, zajęcia terenowe, prelekcje, pokazy ratownictwa technicznego i medycznego – współpraca z Zarządem Gminnym ZOSP i OJRG Bolków, pomoc w organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć,
- współpraca ze strażą pożarną polegająca na pomocy w organizowaniu pokazów służb przeciwpożarowych, „Dnia Strażaka”, OTWP na szczeblu gminnym, konkursach plastycznych, itp. – współpraca z Zarządem Gminnym ZOSP i OJRG Bolków, pomoc w organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć,
- kontrola i systematyczne uzupełnianie w sprzęt magazynu przeciwpowodziowego,
- udział w treningach szkoleniach organizowanych przez WCZK i PCZK – zgodnie harmonogramem.

VI.4.2. Bezpieczeństwo mieszkańców i zapobieganie przestępczości

W ramach bezpieczeństwa mieszkańców i zapobieganiu przestępczości w 2024r.:

- kontynuacja współpracy z SISMS w zakresie wysyłania wiadomości tekstowych poprzez SMS, zintegrowanych z aplikacją mobilną, dotyczących m.in.: ostrzegania mieszkańców o zbliżających się wichurach, zamieciach, powodziach oraz

informowania mieszkańców o sytuacjach awaryjnych i utrudnieniach w ruchu – umowa przedłużona do końca 2026 roku,

- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla ludności w zakresie sposobu zachowywania się w przypadkach miejscowych zagrożeń, klęsk żywiołowych – wykorzystywanie strony internetowej bolkow.pl oraz mediów społecznościowych,
- współpraca z mediami lokalnymi o charakterze informacyjno-edukacyjnym,
- kontynuacja współpracy ze służbami i powiatem w zakresie zgrywania działań ratowniczych oraz wymiany informacji, alarmowania i powiadamiania, sprawdzanie łączności z PCZK na naszym terenie (zgodnie z zarządzeniem nr 2/2011 Starosty Jaworskiego z dnia 24 stycznia – wg harmonogramu),
- współpraca z policją polegająca na koordynacji działań prewencyjnych, ochronie miejscowych imprez, prezentacji dzielnicowych i ich zakresu działania, itp. – współpraca z KPP w Jaworze i Komisariatem Policji w Bolkowie.

VIII. OCHRONA ZDROWIA

VIII.1. Podstawowe informacje

W okresie od stycznia do końca grudnia 2024 r. Centrum Medyczne w Bolkowie świadczyło usługi medyczne zgodnie z zawartymi kontraktami z Narodowym Funduszem Zdrowia, w zakresie:

1) podstawowej opieki zdrowotnej obejmującej:

- świadczenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- świadczenia położnej podstawowej opieki zdrowotnej,
- świadczenia pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej,
- świadczenia pielęgniarki szkolnej w miejscu nauczania i wychowania,
- profilaktykę chorób układu krążenia,
- profilaktykę gruźlicy,
- profilaktykę fluoryzacji uczniów szkoły podstawowej;

2) ambulatoryjnej opieki specjalistycznej obejmującej :

- poradnię ginekologiczno-położniczą,
- profilaktykę raka szyjki macicy-zakres podstawowy,
- poradnię reumatologiczną,
- poradnię chirurgiczną,
- poradnię neurologiczną,
- poradnię diabetologiczną,
- poradnię pulmonologiczną;

3) rehabilitacji leczniczej obejmującej:

- świadczenia w zakresie kinezyterapii,
- świadczenia w zakresie masażu leczniczego,
- świadczenia w zakresie elektroterapii,
- świadczenia w zakresie hydroterapii,

- świadczenia w zakresie krioterapii.

Umowy w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej zostały aneksowane do 31.12.2024 r. Umowy w zakresie rehabilitacji leczniczej zawarte są do 31.12.2024r.

Dodatkowo Centrum Medyczne w Bolkowie świadczyło usługi medyczne w ramach podpisanych umów i porozumień (z następującymi podmiotami: LUX MED, Stowarzyszeniami Integracja i Niezapominajka oraz gabinetami lekarskimi) oraz usługi medyczne dla pacjentów posiadających skierowania z innych placówek medycznych i gabinetów prywatnych.

VIII.2. Zabiegi rehabilitacyjne

Wzorem lat ubiegłych dofinansowaliśmy zabiegi rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych. Wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania 10 000 zł, realizacji nastąpiła w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. Dotację otrzymali:

- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Niezapominajka” – **dotacja 5 000 zł**,
- Stowarzyszenie Wspierające Osoby Niepełnosprawne „Integracja” – **dotacja 5 000 zł**.

IX. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

IX.1. Gospodarka odpadami

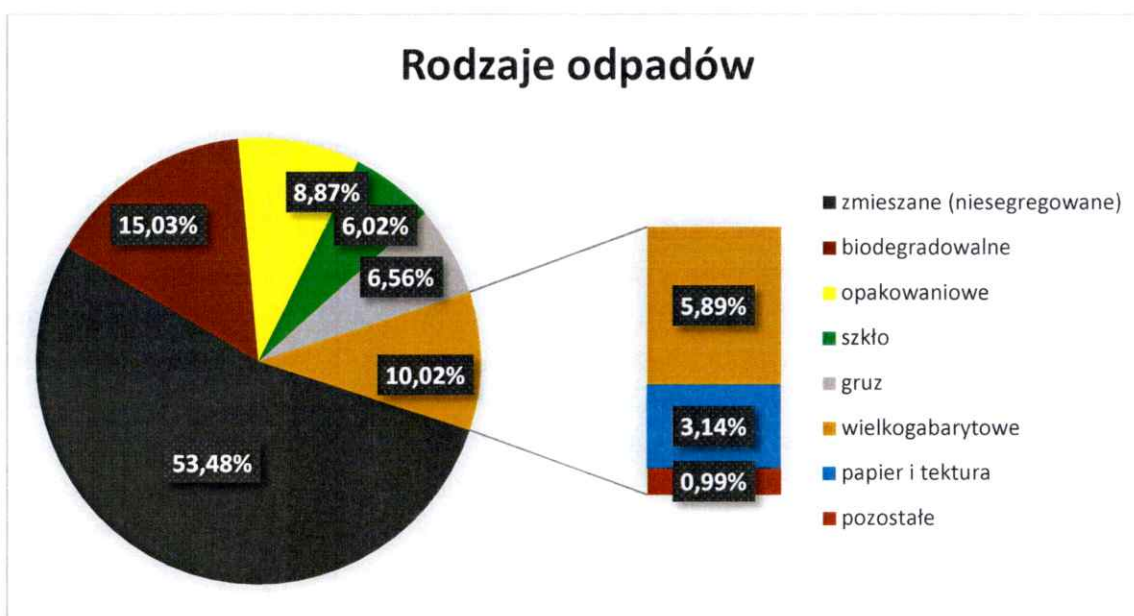
W 2024 r. usługę odbioru odpadów komunalnych realizowało Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” Sp. z o.o., natomiast zagospodarowanie odpadów z terenu Gminy Bolków realizowało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Sanikom” Sp. z o.o. Odpady odbierane były bezpośrednio sprzed nieruchomości w podziale na 5 frakcji: papier, szkło, odpady biodegradowalne, metale i tworzywa sztuczne oraz odpady zmieszane, natomiast pozostałe frakcje odpadów komunalnych mieszkańcy oddawali do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Wierzchosławicach. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzony jest samodzielnie przez Gminę. Dodatkowo w marcu 2024 r. została przeprowadzona mobilna zbiórka odpadów wielkogabarytowych obejmująca cały teren Gminy, podczas której firma odbierała odpady wielkogabarytowe bezpośrednio sprzed nieruchomości mieszkańców. Podczas zbiórki zostało zebranych i zagospodarowanych 57,30 ton odpadów wielkogabarytowych.

Koszty poniesione w miesiącach od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. oraz porównawczo koszty poniesione w 2023 r. prezentują się następująco:

	Wydatki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	Wpłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	Bilans
2023 r.	3 210 632,93 zł	2 735 658,15 zł	- 457 567,87 zł
2024 r.	3 003 695,21 zł	3 797 959,99 zł	- 794 264,78 zł

W stosunku do osób, które nie wnoszą opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane są upomnienia. W 2024 roku wysłano 471 upomnień do właścicieli nieruchomości, którzy zalegali z opłatami, a także wystawiono 143 tytułów wykonawczych.

W roku 2024 r. z terenu gminy Bolków łącznie odebrano 3 652,02 ton odpadów komunalnych, w tym u źródła 3 109,98 ton, natomiast w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) zebrano łącznie 542,04 ton wysegregowanych odpadów. Ilość odpadów odebranych i zebranych na terenie gminy Bolków w roku 2024 przedstawiają wykresy poniżej. Przedstawione wartości wynikają z otrzymanych faktur, protokołów oraz sprawozdań rocznych składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne z terenu gminy i wyrażone są w tonach. W 2024 r. została przeprowadzona mobilna zbiórka odpadów wielkogabarytowych z terenu gminy Bolków, w której zebrano 57,30 ton odpadów.

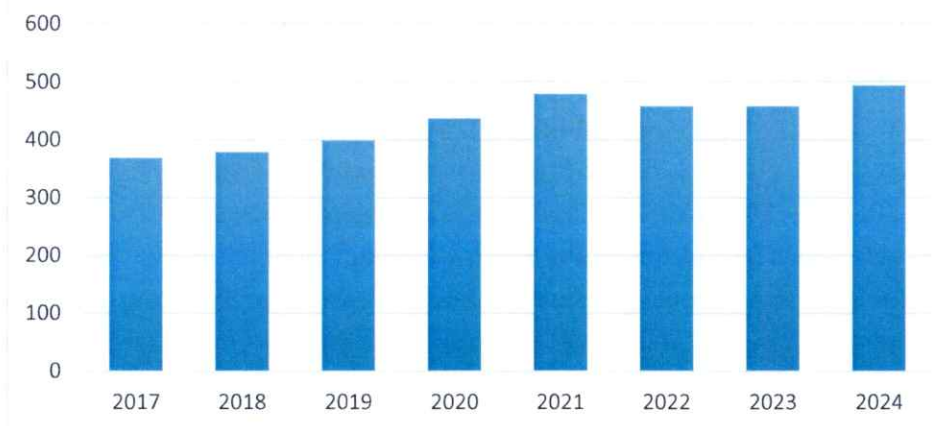
Wykres obrazujący rodzaje odpadów w 2024 r.

W 2024 r. w stosunku do 2023 r. odebrano i zebrano 240,90 Mg więcej odpadów, co stanowi wzrost o 7,06% w stosunku do roku poprzedniego. Można stwierdzić, że potrzeba segregacji.

Biorąc pod uwagę ilość ton wytworzonych odpadów na terenie gminy Bolków w 2024 r. oraz liczbę mieszkańców ujętych w deklaracji można wyliczyć, że 1 mieszkaniec gminy wytwarza ok. 494 kg odpadów rocznie.

W poprzednich latach ilość odpadów przypadająca na 1 mieszkańca wynosiła: w 2023 r. – 458 kg, w 2022 roku – 458 kg odpadów, w 2021 roku - 478 kg odpadów, w 2020 roku – 437 kg odpadów, w 2019 roku - 399 kg odpadów, w 2018 roku - 379 kg, natomiast w 2017 roku - 369 kg. Porównując poprzednie lata możemy zauważyć, że w 2024 r. nastąpił znowu wzrost ilości wytworzonych odpadów przez mieszkańca.

Dynamika wytwarzanych odpadów

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczenia poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530) gmina zobowiązana była osiągnąć wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 45 % wagowo za rok 2024. Osiągnięty przez gminę Bolków poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia zebranych odpadów komunalnych za rok 2024 wyniósł 35,43 %. W analizowanym roku w stosunku do roku ubiegłego poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wzrósł o 4,68 punkty procentowe.

Gminy zobowiązane są również do ograniczenia masy odbieranych z gospodarstw domowych odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. dla odpadów pochodzących z nieruchomości w gminie Bolków w 2024 r. wyniósł 0,00 %. Natomiast poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w 2024 r. wyniósł 12,80 %.

IX.2. Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków

Na terenie gminy Bolków w 2024 r. w rejonach nieskanalizowanych zlokalizowanych jest 726 zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe oraz 145 przydomowych oczyszczalni ścieków.

W roku 2024 na opróżnianie nieczystości ciekłych właściciele nieruchomości zawarli 182 umowy, natomiast rozwiązaniu uległo 80 umów. Łączna liczba zawartych umów przed rokiem 2024, od których w roku analizowanym zostały również odebrane nieczystości ciekłe wynosi 746. Wysłanych zostało 297 wezwania do właścicieli nieruchomości do okazania posiadanych umów i faktur w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, wymagane dokumenty okazało 467 osób, natomiast o nieruchomości niezamieszkałej oświadczenie przedłożyło 25

osób. W całym analizowanym roku odebranych i wywiezionych z terenu Gminy Bolków zostało 6284,7 m³ nieczystości ciekłych. Wykaz przedsiębiorców posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Bolków.

IX.3. Gospodarka ściekowa i ochrona wód

W dniu 12 kwietnia 2024 r. została przeprowadzona akcja sprzątania rzeki Rochowicka Woda w Starych Rochowicach pod hasłem „Rochowicka Woda to czysta przygoda”. Sprzątanie zostało zorganizowane w ramach ogólnopolskiej akcji Operacji Czysta Rzeka. W sprzątaniu wzięli udział pracownicy Urzędu, przedstawiciele Wód Polskich oraz mieszkańcy Starych Rochowic. Został uprzątnięty około 600 m odcinek rzeki z którego wyciągnięto 40 worków śmieci i odpadów większych gabarytowo.

Fot. Część odpadów wyciągnięta z rzeki podczas akcji Rochowicka Woda to czysta przygoda.

W analizowanym roku została podjęta uchwała Rady Miejskiej w Bolkowie w ramach której mieszkańcy Gminy Bolków mogli składać wnioski o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowej oczyszczalni ścieków. Zgodnie z zapisami uchwały nr LXIII/474/24 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Bolków zostały wypłacone 3 dotacje po 6 000,00 zł. Inwestycje zostały zrealizowane w miejscowości Mysłów i Kaczorów.

IX.4. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu

W ramach prowadzenia gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego programu priorytetowego Czyste Powietrze zostały zakupione m.in. materiały promocyjne dotyczące programu, tablice ogłoszeniowe ustawione na terenie gminy Bolków, sprzęt do efektywniejszego przeprowadzania spotkań z mieszkańcami gminy oraz zapłacony został abonament czujnika powietrza monitorującego jakość powietrza na terenie Bolkowa.

W analizowanym roku prowadzony był nabór na dofinansowanie wymiany źródeł ogrzewania w ramach programu Ciepłe Mieszkanie I. W ramach tego programu zostało zrealizowanych 12 wniosków, dla których została wypłacona łącznie kwota 128 523,66 zł. Mieszkańcy wymieniali nieefektywne źródła ogrzewania w swoich mieszkaniach najczęściej na piec gazowy kondensacyjny.

W lipcu 2024 r. została również podpisana umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w II naborze do programu Ciepłe mieszkanie na łączną kwotę 1 486 500,00 zł. W ramach II naboru poza wymianą źródła ogrzewania wspólnoty mieszkaniowe będą mogły ubiegać się o dotację na termomodernizację budynków.

IX.5. Plan gospodarki niskoemisyjnej

W roku podlegającym raportowaniu został opracowany i podjęty Uchwałą Nr LIV/389/23 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 28 marca 2023 r. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Bolków na lata 2023-2030. Plan został przygotowany przy współpracy z firmą zewnętrzną EKO-TEAM Sebastian Kulikowski z siedzibą w Trójcy. Jest dokumentem opracowanym zgodnie z wytycznymi Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jego celem jest określenie, na podstawie analizy aktualnego stanu w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych na obszarze gminy Bolków, działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wraz z ekologiczną oceną ich efektywności. Działania te przyczynią się do osiągnięcia celów określonych przez Unię Europejską w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2030.

Powyższy dokument ma na celu jednocześnie wzmacnianie działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń.

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem zawierającym cele strategiczne i szczegółowe oraz działania dla ich osiągnięcia w perspektywie krótko, średnio i długoterminowej wraz ze wskazaniem ich szacunkowych kosztów i przewidywanych źródeł finansowania. Ponadto ustala zasady monitorowania i raportowania wyników prowadzonej polityki ekologiczno-energetycznej. Opracowany plan gospodarki niskoemisyjnej oraz zaplanowane działania winny przyczynić się do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców na terenie gminy Bolków.

Plan jest również dokumentem, który jest niezbędny do pozyskania funduszy europejskich w latach 2023-2030 z niektórych osi priorytetowych. Nowa perspektywa finansowania ma służyć realizacji Strategii: Zrównoważona Europa 2030 i dążyć do stworzenia z Europy lidera w dziedzinie energii odnawialnej i technologii niskoemisyjnych.

IX.6. Działania w zakresie ochrony przyrody – nasadzenia

W roku 2024 r. zostały również wykonane nasadzenia drzew na terenach gminnych i wysiano trawę na terenie rekreacyjnym „Dębowa Polana” oraz przy odtworzonym zbiorniku wodnym w Sadach Górnych. Nasadzenia drzew zostały wykonane rekompensacyjnie w związku z usunięciem drzew na które Gmina otrzymała decyzje Starosty Jaworskiego i Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Legnicy. Nasadzenia zostały wykonane w parku miejskim w Bolkowie, uzupełniono aleję lipową na trasie Góra Ryszarda-Bronikowo, uzupełniono śliwy Pissardi przy ul. Jaworskiej i Centrum Kulturalno-Bibliotecznym przy ul. Szpitalnej, nasadzono dęby przy stawie w Sadach Górnych, lipy w Lipie przy placu zabaw, utworzono aleję klonów w Wierzchosławicach przy boisku sportowym oraz dokonano pojedynczych nasadzeń drzew rodzimych gatunków na terenie miasta Bolków. Łącznie dokonano nasadzeń 60 drzew różnych rozmiarów i gatunków, co jest niemałym sukcesem.

IX.7. Pomniki przyrody

Uchwałą nr LXIV/479/24 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, który został nazwany „Zbyszek”. Jest to drzewo gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.) o znacznym obwodzie wynoszącym 630 cm, mierzonym na wysokości 130 cm, rosnący na ternie działki ewidencyjnej nr 135 w obrębie Bolków 0001, stanowiącej własność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

IX.8. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach

W roku 2024 została wydana jedna decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach na realizacji inwestycji pod nazwą: „Budowa elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w obrębie Wolbromek, gmina Bolków, proj. Wolbromek I”.

Budowa elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą zlokalizowana zostanie na terenie działek o nr ew. 207/5 i 207/6, obręb Wolbromek. Powierzchnia przedmiotowych działek inwestycyjnych wynosi 2,87 ha. Teren inwestycyjny obecnie użytkowany jest rolniczo. Inwestycja polegająca na budowie elektrowni fotowoltaicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w obrębie Wolbromek, gmina Bolków, proj. Wolbromek I składać się będzie z:

- paneli fotowoltaicznych w ilości do 17 600 sztuk o mocy jednostkowej do 1 kW;
- inwerterów w ilości do 44 sztuk, ilość inwerterów umożliwiać będzie zainstalowanie mocy do 4,4 MW;
- konstrukcji wsporczych wykonanych ze stali, umożliwiające montaż paneli o wysokości do 6m. Zostaną one rozstawione w rzędach w rozstawie do 10m;

- stacji transformatorowej w ilości od 1 do 5 sztuk o standardowych gabarytach (powierzchnia do 100 m², wysokość do 5m);
- kontenera technicznego (opcjonalnie) w ilości od 1 do 5 sztuk o standardowych gabarytach (powierzchnia do 150 m², wysokość do 5m);
- okablowania
- magazynu energii o mocy do 4,4 MW i pojemności do 22MWh
- infrastruktury technicznej: gruntowe drogi dojazdowe i wewnętrzne o szerokości do 4m, plac manewrowy o wielkości nieprzekraczającej 900 m², na którym posadowione zostaną stacje transformatorowe i ewentualnie kontenery techniczne;
- ogrodzenia o wysokości do 3 m

Dodatkowo teren inwestycji zostanie wyposażony w system monitoringu i zdalnego sterowania.

IX.9. Plan Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej

W roku 2023 zakończyły się prace nad Planem Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej, którego zwieńczeniem było podjęcie przez Radę Miejską W Bolkowie Uchwały Nr LVII/414/23 z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Planu Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej”.

„Plan Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej to dokument o charakterze strategicznym, stanowiący podstawę do podejmowania decyzji uwzględniających ryzyko związane z zagrożeniami klimatycznymi oraz wzmocnieniem odporności Miast, Gmin i Powiatów z obszaru Aglomeracji Jeleniogórskiej na skutki obserwowanych i prognozowanych zmian klimatu.

Rada Miejska w Bolkowie Uchwałą Nr XXXV/247/21 z dnia 30 listopada 2021 r. wyraziła wolę przystąpienia do opracowania „Planu Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej”.

IX.10. Ochrona zwierząt

Zapewnieniem opieki weterynaryjnej docelowej w przypadku bezdomnych zwierząt poszkodowanych w wypadkach zajmowała się przychodnia Weterynaryjna MEGAVET Bolków. Podjęciem padłej zwierzyny z terenów gminnych zajmowała się firma Przewóz i Zbiórka Padliny Transport i Handel – Andrzej Kuncewicz. W minionym roku podjętych zostało 9 takich zwierząt – w głównej mierze były to padłe sarny.

Opiekę na koszt gminy zapewniono:

Lp.	Nazwa usługi	Liczba zrealizowanych usług
1.	Udzielenie pierwszej pomocy zwierzęciu	1
2.	Badanie ogólnego stanu zdrowia kotów i psów	1
3.	Szczepienie psów i kotów przeciw wściekliznie	4
4.	Szczepienie kotów wolno żyjących podstawowe (4 składniki)	5

5.	Sterylizacja kotki	29
6.	Kastracja kocura	6
7.	Sterylizacja psa	1
8.	Odrobaczenie	9
9.	Eutanazja kota/miotu/psa	3/2/1
10.	Utylizacja padłej zwierzyny na terenach gminnych	9
11.	Odłowienie, przekazanie do schroniska i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom	5

Dodatkowo w roku 2024 zakupiono karmę dla wolno żyjących kotów na terenie gminy Bolków na kwotę 1 990,11 zł, która za pośrednictwem wolontariuszy trafiła do potrzebujących zwierząt.

W 2024 r. Gmina Bolków zrealizowała obowiązek wykonania deratyzacji w miejscach ogólnodostępnych będących własnością gminy na terenie miasta Bolków przez rozmieszczenie 29 stacji deratyzacyjnych z zastosowaniem środków posiadających wpis do rejestru w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Stacje uzupełnione były w miesiącach: marzec, kwiecień, czerwiec, sierpień, wrzesień i październik. Do zarządców zostało rozesłane pismo informujące, że każdy właściciel i zarządca nieruchomości jest objęty obowiązkiem przeprowadzenia deratyzacji na swoim terenie, co ma na celu ograniczenie populacji gryzoni w mieście.

X. FUNKCJONOWANIE GMINNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

Gmina wykonuje zadania wynikające z ustawy o samorządzie gminnym poprzez poszczególną działalność jednostek organizacyjnych funkcjonujących na terenie. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi.

Wszystkie gminne jednostki organizacyjne działają zgodnie z uchwalonymi statutami, w oparciu o palny finansowe, których szczegółowe rozliczenia przedstawiane są Radzie Miejskiej w postaci sprawozdań z wykonania budżetu. Jednostkami zarządzają kierownicy lub dyrektorzy, którzy odpowiadają za prawidłową realizację zadań statutowych, powierzonych przez gminę i odpowiadają za dobór kadr, niezbędnych do realizacji celów. Należy dodać, że osoby zarządzające jednostkami oprócz środków, które otrzymują z budżetu gminy sięgają po środki ze źródeł zewnętrznych na rozwój własnych zadań statutowych.

Szczegóły realizacji zadań poszczególnych jednostek przedstawione są w przedłożonym Raporcie. Ponadto niemal każda jednostka organizacyjna posiada swoją stronę internetową, pozwala to na bieżące informowanie mieszkańców o swoich działaniach.

W 2024r. nastąpiły zmiany na stanowiskach kierowniczych w jednostkach organizacyjnych gminy. Obowiązki objęli:

- Pani Marzena Puć - Piotrowska w Centrum Kulturalno-Bibliotecznym Gminy Bolków,
- Pan Łukasz Richter w Centrum Medycznym w Bolkowie, w okresie 04.06.2024-31.10.2024 r. p.o. Dyrektora Pani Beata Rapp,

- Pan Andrzej Mackiewicz w Zakładzie Gospodarki Komunalnej w Bolkowie
- Pani Magdalena Bednarek-Warchoł w Szkole Podstawowej w Bolkowie,
- Pani Izabela Misiak-Draż – Szkole Podstawowej w Lipie (kontynuacja).

W Gminie Bolków funkcjonuje 11 jednostek organizacyjnych:

- Urząd Miejski w Bolkowie,
- Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolkowie,
- Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie
- Centrum Kulturalno-Biblioteczne Gminy Bolków,
- Centrum Medyczne w Bolkowie,
- Gminno-Miejski Zespół Obsługi Szkół w Bolkowie,
- Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie
- Szkoła Podstawowa im. Podróżników i Odkrywców w Kaczorowie,
- Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie,
- Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych
- Przedszkole Samorządowe w Bolkowie.

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE	3
I.1. Położenie	3
I.2.1. Demografia	3
I.2.2. Działalność gospodarcza	4
I.3. Sołectwa	5
I.4. Organy Gminy	6
I.4.1. Burmistrz Bolkowa	6
I.4.2. Rada Miejska w Bolkowie	18
I.5. Finanse Gminy	20
I.5.1. Dochody Gminy	20
I.5.2. Wydatki Gminy	22
I.5.3. Wydatki inwestycyjne Gminy Bolków 2023r.	23
I.6. Pozyskane środki	25
I.6.3. „Dostępny samorząd 2.0”	26
I.6.4. Fundacji Lotto w ramach programu „Szkoły na nowo”	26
I.7. Mienie komunalne	27
I.7.1. Informacje ogólne	27
I.7.2. Zmiany w stanie mienia komunalnego	28
I.7.3. Użyczenie mienia	29
I.7.4. Nabyty majątek w 2024 r.	30
I.7.5. Gospodarka mieszkaniowa	30
II.1. Sieci i urządzenia wodociągowo kanalizacyjne	31
II.1.1. Informacje ogólne	31
II.1.2. Wykonane inwestycje sieci wodno-kanalizacyjnej	31
II.2. Sieć dróg publicznych	32
II.2.1. Informacje ogólne	32
II.2.2. Wykonane remonty dróg	32
II.2.3. Wykonane inwestycje związane z poprawą funkcjonalności obiektów i miejsc publicznych	35
III.1. Informacje ogólne	38
III.2. Realizowane projekty	38
III.2.1. Projekt Nowe Horyzonty	38
III.2.2. Projekt „Mała książka - wielki człowiek”	39
III.2.3. Kino za rogiem	39
III.2.4. Kampania społeczna „Cała Polska czyta dzieciom”	39

III.2.5. Program „WYCHOWANIE PRZEZ CZYTANIE”	39
III.2.6. Dostęp do ebooków i audiobooków poprzez Legimi.....	39
III.3. Pozyskane środki Centrum Kulturalno-Bibliotecznego Gminy Bolków	40
III.4. Działalność organizacji pozarządowych w zakresie sportu	41
IV. OŚWIATA I WYCHOWANIE.....	41
IV.1. Informacje ogólne.....	41
IV.2. Finansowanie oświaty	43
IV.2.1 Informacje ogólne.....	43
IV.2.2 Dowóz uczniów.....	44
IV.2.3. Funkcjonowanie stołówki przedszkolnej.....	44
IV.2.4. Doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli.....	44
IV.2.5. Organizacja specjalnych potrzeb edukacyjnych	45
IV.2.6. Funkcjonowanie świetlic szkolnych.....	45
IV.2.7. Niepubliczny Punkt Przedszkolny	45
IV.2.8. Wydatki związane z tytułu uczęszczania dziecka zamieszkałego na terenie Gminy Bolków, a uczęszczającego do przedszkola na terenie innej gminy	46
IV.2.9. Stypendia Burmistrza Bolkowa	46
IV.2.10. Projekty realizowane w poszczególnych placówkach	47
IV.2.11.3. Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy w szkołach.....	48
IV.2.12 Realizacja programów przez uczniów.....	48
V. POMOC SPOŁECZNA.....	49
V.1. Podstawowe zadania.....	49
V.2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych	51
VI. PRZEDSIĘWZIĘCIA PRORODZINNE.....	52
VI.6.1. Wspieranie rodzin.....	52
VI.6.2. Patologie społeczne – wspieranie rodzin obarczonych problemami	54
VI.6.2.1. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Bolków na lata 2024- 2027	54
VI.6.2.2. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bolków na rok 2024	55
VII. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.....	57
VII.1. Informacje ogólne.....	57
VII.2. Działalność Policji	57
VII.3. Działalność Ochotniczych Straży Pożarnych.....	58
VII.3.1. Informacje ogólne.....	58
VII.3.2. Wsparcie finansowe (dotacje)	59

VII.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców w Gminie Bolków	60
VII.4.1. Bezpieczeństwo pożarowe i powodziowe	60
VII.4.2. Bezpieczeństwo mieszkańców i zapobieganie przestępczości	60
VIII. OCHRONA ZDROWIA.....	61
VIII.1. Podstawowe informacje	61
VIII.2. Zabiegi rehabilitacyjne	62
IX. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA	62
IX.1. Gospodarka odpadami.....	62
IX.2. Zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków.....	64
IX.3. Gospodarka ściekowa i ochrona wód	65
IX.4. Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	66
IX.5. Plan gospodarki niskoemisyjnej.....	66
IX.6. Działania w zakresie ochrony przyrody – nasadzenia.....	67
IX.7. Pomniki przyrody	67
IX.8. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach	67
IX.9. Plan Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej	68
IX.10. Ochrona zwierząt.....	68
X. FUNKCJONOWANIE GMINNYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH	69